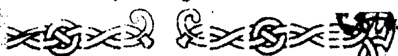
प्रज्ञांशानंदसागरगुरुभ्यो नमः

नवस्मरणानि परिशिष्ट-
युक्ततत्त्वार्थ युतानि

યાને

નવસ્મરણ તત્વાર્થાદિ પરિશિષ્ટ.

પ્રસિદ્ધકર્ત્તા

શા. માનચંદ વેલચંદ

ગોપીપુરા ઓટ્યાચકલા–સુરત.

સને ૧૯૧૮ સંવત ૧૯૭૪

પ્રત ૨૦૦૦

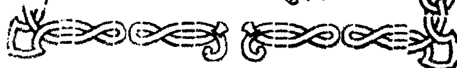
શા. માણેકચંદ મુલચંદ ઝવેરી તરફથી

ઉદ્યાપન નિમિત્તે ભેટ.

શા. ખુ. અ.ના ધી સુરત જૈન એનછન પ્રીન્ટીંગ

પ્રેસમાં પ્રભુશંકર નરભેરામ વ્યાસે છાપ્યું

ખપાટીઆ ચકલા–સુરત

નવસ્મરણ પ્રારભ.

॥ અથ પ્રથમ નવકાર ॥

॥ નમો અરિહંતાણં. નમો સિદ્ધાણં, નમો આયરિયાણં, નમો ઉવજ્ઝાયાણં, નમો લોએ સવ્વસાહુણં, એસો પંચ નમુક્કારો, સવ્વપાવપ્પણાસણો ॥ મંગલાણંચ સવ્વેસિં, પઢમં હવઈ મંગલં ॥ ઇતિ પ્રથમસ્મરણં ૧

॥ અથ ઉવસગ્ગહર બીજુંસ્મરણ॥

॥ ઉવસગ્ગહરં પાસં, પાસં

વંદામિ કમ્મઘણમુક્કં ॥ વિસહર
વિસનિન્નાસં, મંગલ કલ્લાણ આવા-
સં ॥૧॥ વિસહરફુલિંગમંતં,
કંઠે ધારેઇ જો સયા મણુઓ ॥ તસ્સ
ગહ રોગ મારી, દુઠ્ઠ જરા જંતિ
ઉવસામં ॥૨॥ ચિટ્ઠઉ દૂરે મંતો,
તુજ્ઝ પણામોવિ બહુફલો હોઈ ॥
નર તિરિએસુવિ જીવા, પાવંતિ ન
દુખ્ખદોગચ્ચં (દોહગ્ગં) ॥૩॥
તુહ સમ્મત્તે લદ્ધે, ચિંતામણિ
કપ્પપાયવબ્ભહિએ ॥ પાવંતિ અવિ-
ઘેણં, જીવા અયરામરં ઠાણં ॥૪॥
ઇઅ સંથુઓ મહાયસ; ભત્તિબ્ભર
નિબ્ભરેણ હિઅએણ ॥ તા દેવ

હિંજ બોહિં, ભવે ભવે અસ
જિણચંદ ॥૫॥ ઇતિ ॥

॥અથ સંતિકરસ્તોત્ર ત્રીજું સ્મરણ ॥

॥ સંતિકરં સંતિજિણં, જગ-
સરણં જયસિરીઈ દાયારં ॥ સમ-
રામિ ભત્ત પાલગ, નિવ્વાણી ગરૂડ
કય સેવં ॥૧॥ ૐ સનમો વિપ્પો-
સહિ, પત્તાણં સંતિ સામિ પાયાણં॥
ઐં સ્વાહા મંતેણં, સવ્વાસિવદુરિઅ-
હરણાણં ॥૨॥ ૐ સંતિ નમુક્કારો,
ખેલોસહિમાઇલદ્ધિપત્તાણં ॥ સૌં
હ્રીં નમો સવ્વોસહિ—પત્તાણં

ચ દેઇસિરિં । ૩ ॥ વાણી તિહુઅણ-
સામિણિસિરિ દેવી જખ્ખરાયગણિ
પિડગા ॥ ગહદિસિપાલસુરિંદા,
સયાવિ રખ્ખંતુ જિણભત્તે ॥ ૫ ॥
રખ્ખંતુ મમ રેહિણી, પન્નત્તી
વજજસિંખલાય સયા ॥ વજ્જંકુસિ
ચક્કેસરિ, નરદત્તા કાલિ મહા-
કાલી ॥ ૫ ॥ ગોરી તહ ગંધારી,
મહજાલા માણવી અ વઇરૂટ્ટા ॥
અચ્છુત્તા માણસિઆ, મહામાણ-
સિઆઓ દેવીઓ ॥ ૬ ॥ જખ્ખા
ગોમુહ મહજખ્ખ તિમુહ જખ્ખેસ
તુંબરૂ કુસુમો ॥ માયંગ વિજંવા
જિય, બંભો માણુઓ સુરકુ-

મારો ॥૭॥ છમ્મુહ પયાલ કિન્નર,
ગરૂડો ગંધવ્વ તહય જખ્ખિંદા ॥
કુબેર વરૂણો ભિઉડી, ગોમેહો પાસ
માયંગો ॥ ૮ ॥ દેવીઓ ચક્કેસરિ.
અજિઆ દુરિઆરી કાલિ મહા-
કાલી ॥ અચ્ચુઆ સંતા જાલા,
સુતારયાસોય સિરિવચ્છા ॥ ૯ ॥
ચંડા વિજયંકુસિ, પન્નક્ત્તિ નિવ્વાણિ
અચ્ચુઆ ધરણી ॥ વઈરૂટ્ટછુત્ત
ગંધારિ, અંબ પઉમાવઇ સિ-
દ્ધા ॥ ૧૦ ॥ ઇઅ તિથ્થરખ્ખણ
રયા, અન્નેવિ સુરાસુરી ચઉહા-
વિ ॥ વંતર જોઇણિ પમુહા,
કુણંતુ રખ્ખં સયા અમ્હં ॥૧૧॥

એવં સુદિઠ્ઠ સુરગણ—સહિઓ
સંઘસ્સ સંતિ જિણચંદો ॥ મજ્ઝવિ
કરેઉ રક્ખં, મુણિસુંદરસૂરિ
થુઅમહિમા ॥ ૧૨ ॥ ઇઅ સંતિ-
નાહ સમ્મ—દ્દિઠ્ઠિ રક્ખં સરઇ
તિકાલં જો ॥ સવ્વોવદ્દવરહિઓ
સ લહઇ સુહસંપયં પરમં ॥૧૩॥
તવગચ્છગયણદિણયર, જુગવરસિરિ-
સોમસુંદર ગુરૂણં ॥ સુપસાય લદ્ધ-
ગણહર, વિજ્જા સિદ્ધિં ભણઇ
સીસો ॥ ૧૪ ॥ ઇતિ શ્રીતૃતીય
સ્મરણં ॥ ૩ ॥

॥ અથ તિજયપહુત્ત ચોથું સ્મરણં ॥

॥ તિજય પહુત્તપયાંસય, અઠ મહાપાડિહેર જુત્તાણં ॥ સમય-ખિત્તઠિઆણં, સરેમિ ચક્કં-જિણંદાણં ॥ ૧ ॥ પણવીસાંય અસીઆ, પનરસ પન્નાસ જીણવર સમૂહો ॥ નાસેઉ સયલ દુરિઅં, ભવિઆણં ભત્તિજુત્તાણં ॥ ૨ ॥ વીસાપણયાલાવિય, તીસાપન્નત્તરી જિણવરિંદા ॥ ગહભુઅરક્ખ સાઇણિ, ઘોરૂવસગ્ગં પણાસંતુ ॥૩॥ સિત્તિરિ પણ તીસાવિય, સઠ્ઠી પંચેવ જિણગણો એસો ॥ વાહિ-જલજલણ હરિકરિ, ચોરારિ મહા-

ભયં હરઉ ॥૪॥ પણ પન્નાયદસે-
વય, પન્નફ્રીતહય ચેવ ચાલીસા ॥
રખ્ખં તુ મેસરીરં, દેવાસુર પણ-
મિયા સિદ્ધા ॥ ૫ ॥ ઔઁ હરહું હઃ
સરસુંસઃ હરહુંહઃ તહ ચેવ સર-
સુંસઃ ॥ આલિહિય નામગબ્ભં,
ચક્કં કિરસવ્વઓ ભદ્દં ॥ ૬ ॥ ઓઁ
રોહિણી પન્નત્તી, વજ્જસિંખલા તહય
વજ્જઅંકુસિઆ ॥ ચક્કેસરિનર-
દત્તા, કાલિ મહાકાલિ તહ ગોરી
॥૭॥ ગંધારી મહજાલા, માણુવિ-
વઇરૂટ્ટતહયે અચ્છુત્તા ॥ માણુસિ
મહામાણુસિઆ, વિજ્જાદેવીઓ
રખ્ખંતુ ॥૮॥ પંચદસ કમ્મભુ-

ામસુ, ઉપ્પન્નસત્તાર જિણાણુસ-
યં ॥ વિવિહ રયણાઇવન્નોવસો-
હિઅં હરઉ દુરિઆઇં ॥ ૯ ॥ ચઉ-
તીસ અઇસયજુઆ, અઠમહાપાડિ-
હેર કયસોહા ॥ તિત્થયરા ગયમોહા
ઝાએઅવ્વા પયત્તેણં ॥ ૧૦ ॥ ઓઁ
વર કણય સંખ વિદ્રુમ મરગય ઘણ-
સન્નિહં વિગયમોહં ॥ સત્તરિસયં
જિણાણં, સવ્વામર પૂઇઅં વંદે ॥
સ્વાહા ॥૧૧॥ ઓઁ ભવણવઇ વાણ-
વંતર, જોઇસવાસી વિમાણવાસી
અ ॥ જે કેવિ દુટ્ઠ દેવા, તે સવ્વે
ઉવસમંતુ મમ ॥ સ્વાહા ॥ ૧૨ ॥
ચંદણ કપ્પુરેણં, ફલએ લિહિઊણ
ખાલિઅંપીઅં । એગંતરાઇગહભૂઅ-

સાહણિ મુગ્ગં પણાસેઈ ॥ ૧૩ ॥
ઇઅસત્તરિસયંજંતં, સમ્મમંતં
દુવારિ પડિલિહિઅં ॥ દુરિઆરિ
વિજયવંતં, નિબ્ભંતં નિચ્ચ મચ્ચે-
હ ॥ ૧૪ ॥

॥ અથ નમિઊણ પાંચમું સ્મરણ ॥

॥ નમિઊણ પણય સુરગણ,
ચૂડામણિ કિરણ રંજિઅં મુણિણો ॥
ચલણજુઅલં મહાભય, પણાસણં
સંથવં વુચ્છં ॥૧॥ સડિયકર ચરણ
નહ મુહ, નિબુડ્ડ નાસા વિવન્ન
લાવણ્ણા ॥ કુટ્ઠમહા રોગાનલ,
ફુલિંગ નિદ્દડ્ઢ સવ્વંગા ॥ ૨ ॥

તે તુહ ચલણારાહણ, સલિલં-
જલિ સેય વુડ્ડિય છાયા ॥ (ઉછાહા)
વણદવદડ્ઢા ગિરિપા–યવવ્વ પત્તા-
પુણોલચ્છીં ॥ ૩ ॥ દુવ્વાયખુભિય
જલ નિહિ, ઉબ્ભડ કલ્લોલ ભીસ-
ણારાવે ॥ સંભંત ભય વિસંઠુલ,
વિજ્જામય મુક્કવાવારે ॥ ૪ ॥
અવિ દલિઅજાણવેત્તા, ખણેણ
પાવંતિ ઇચ્છિઅંકુલં ॥ પાસ
જિણ ચલણજુઅલં, નિચ્ચં
ચિઅ જે નમંતિ નરા ॥ ૫ ॥
ખરપવણુદ્ધુઅવણદવ—જાલાવલિ-
મિલિયસયલદુમગહણે ॥ ડજ્ઝંત
મુંદ્ધમયવહુ, ભીસણરવભીસ-
ણંમિ વણે ॥ ૬ ॥ જગગુરૂણો

કમજુઅલં, નિવ્વાવિઅ સયલ તિહુઅણાભોઅં ॥ જે સંભરંતિ મણુઆ, ન કુણઇ જલણો ભયં તેસિં ॥ ૭ ॥ વિલસંતભોગભીસણ, ફુરિઆરૂણ નયણતરલ જીહાલં ॥ ઉગ્ગભુઅગ નવજલ, ય સત્થહં ભીસણાયારં ॥ ૮ ॥ મન્નંતિ કીડ સરિસં દૂર પરિચ્છુદ્ધ વિસમવિસવેગા ॥ તુહ નામખ્ખર ફુડસિ- દ્ધમંતગુરૂઆ નરા લોએ ॥ ૯ ॥ અડવીસુ ભિલ્લ તક્કર- પુલિંદ સદ્દૂલ સદ્દભીમાસુ ॥ ભયવિહુર વુન્ન કાયર, ઉલ્લૂરિઅ પહિઅ સત્થાસુ ॥ ૧૦ ॥ અવિલુત્ત વિહવસારા, તુહ નાહ પણામ મત્ત

વાવારા ॥ વત્તગય વિગ્ઘાસિગ્ધં,
પત્તા હિય ઇચ્છિયં ઠાણું ॥ ૧૧ ॥
પજ્જાલઆનલ નયણં, દુર વિયા-
રિય મુહં મહાકાયં ॥ નહકુલિસ-
ઘાયવિઅલિઅ-ગઇંદ કુંભત્થલા
ભોયં ॥ ૧૨ ॥ પણુ યસસંભમપ-
ત્થિવ નહમણિ માણિક્ક પડિઅ
પાડમસ્સ ॥ તુહ વયણ પહરણ
ધરા, સીહં કુદ્ધંપિ ન ગણંતિ
॥ ૧૩ ॥ સસિધવલ દંત મુસલ,
દીહકરૂલ્લાલ વડ્ઢિ ઉચ્છાહં ॥ મહુ
પિંગ નયણજુઅલં, સસલિલ
નવજલહરારાવં ॥ ૧૪ ॥ ભીમં
મિહાગઇંદં, અચ્ચાસન્નંપિ તે ન
વગણંતિ ! જે તુમ્હ ચલણજુઅલં

મુણિવઇ તુંગં સમહીણા ॥ ૧૫ ॥
સમરંમિ તિખખગ્ગાભિગ્ઘાય
પવિદ્ધ ઉદ્દધુયકબંધે ॥ કુંતવિણિ-
ભિન્ન કરિ કલહમુક્કાસકકાર-
પઉરંમિ ॥ ૧૬ ॥ નિજિજય દપ્પુ-
દ્ધરરિઉ—નરિંદનિવહાભડા જસં
ધવલં ॥ પાવંતિ પાવપસમિણ,
પાસ જિણ તુહપ્પભાવેણ ॥૧૭॥
રોગ જલ જલણ વિસહર, ચોરારિ
મઇંદગય રણ ભયાઇ ॥ પાસજિણ
નામસંકિત્તણેણ પસમંતિ સ-
વ્વાઇ ॥ ૧૮ ॥ એવં મહા ભયહરં,
પાસ જિણિંદસ્સ સંથયમુઆરં ॥
ભવિય જણાણંદયરં, કલ્લાણ પરં-
પર નિહાણં ॥૧૯॥ રાય ભય જખ્ખ

રખખસ, કુસુમિણ દુરસણેણ રિખખપીડાસુ ॥ સંજ્ઝાસુદીસુ પંથે, ઉવસગ્ગે તહય રયણીસુ ॥૨૦॥ જો પઢઈ જો અ નિસુણઇ, તાણં કઈણોય માણતુંગસ્સ॥ પાસો પાવં-પસમેઉ, સયલભુવણચ્ચિઅ ચલણો ॥ ૨૧ ॥ ઉવસગ્ગંતે કમઠા, સુરમ્મિ ઝાણાઓ જો ન સંચાલઓ ॥ સુર નર કિન્નરજુવઇહિં, સંથુઓ જયઉ પાસજિણો ॥૨૨॥ એઅસ્સ મજ્ઝયારે, અઠારસ અખખરેહિં જો મંતો॥ જો જાણઇ સો જ્ઝાયઈ, પરમપયત્થ ફુડં પાસં ॥ ૨૩ ॥ પાસહ સમરણુ જો કુણઇ, સંતુઠે હિઅએણુ ॥ અઠુત્તર સય વાહિ

ભય, નાસઇ તસ્સ દૂરેણ ॥ ૨૪ ॥
ઇતિ શ્રી મહાભયહરનામકં પંચમં
સ્મરણં ॥ ૫ ॥

॥ અથ શ્રી અજિતશાંતિ સ્તનમ્ છઠ્ઠું સ્મરણ ॥

॥ અજિઅં જિઅ સવ્વભયં, સંતિં ચ પસંત સવ્વગયપાવં ॥ જયગુરૂ સંતિ ગુણકરે, દોવ જિણવરે પણિવયામિ ॥૧॥ ગાહા ॥ વવગય મંગુલ ભાવે, તેહં વિઉલ-તવનિમ્મલસહાવે ॥ નિરૂવમ મહપ્પભાવે, થોસામ - સુદિઠ્ઠ સભ્ભાવે ॥ ૨ ॥ ગાહા ॥ સવ્વ

દુખપ્પસંતીણં, સવ્વપાવપ્પસં-
તિણં॥ સયા અજીય સંતીણં,
નમો અજિઅ સંતિણં ॥ ૩ ॥
સિલોગો ॥ અજિઅ જિણ સુહ-
પ્પવત્તણં, તવ પુરિસુત્તમ નામ
કિત્તણં ॥ તહય ધિઈ મઈ પ્પવત્તણં
તવય જિણુત્તમ સંતિકિત્તણં ॥૪॥
માગહિયા ॥ કિરિઆવિહિ સંચિઅ
કમ્મ કિલેસ વિમુખયરં, અજિઅં
નિચિઅં ચ ગુણેહિં મહામુણિ
સિદ્ધિગયં ॥ અજિઅસ્સય સંતિ
મહામુણિણોવિ અ સંતિકરં, સયયં
મમ નિવ્વુઇ કારણયં ચ નમંસ-
ણયં ॥૫॥ આલિંગણયં ॥ પુરિસા

જઈ દુખ્ખવારણં ॥ જઇઅ ત્રિ-
મગ્ગહ સુખ્ખકારણં ॥ અજિઅં
સંતિચ ભાવઓ, અભયકરે સરણં
પવજ્જહા ॥ ૬ ॥ માગહિઆ ॥
અરઇ રઇ તિમિર વિરહિઅ, મુવરય
જર મરણં ॥ સુર અસુર ગરૂલ
ભુઅગ વઇ, પયય પણિવઇઅં ॥
અજિઅ મહમવિઅ, સુનય નય
નિઉણ મભયકરં, સરણ સુવસરિઅ
ભુવિ દિવિજ, મહિઅં સયય સુવ
ણમે ॥ ૭ ॥ સંગયયં ॥ તં ચ
જિણુત્તમ મુત્તમ નિત્તમ સત્તધરં,
અજ્જવ મદ્દવ ખ્ખંતિ વિમુત્તિ સમાહિ
નિહિં ॥ સંતિકરં પણમામિ દમુ-

ત્તમ તિત્થયરં, સંતિ મુણી મમ
સંતિ સમાહિવરં દિસઉ ॥ ૮ ॥
સોવાણુયં ॥ સાવત્થિ પુવ્વ પત્થિવં
ચ વરહત્થિ મત્થય પસત્થ
વિચ્છિન્ન સંથિયં ॥ થિર સરિત્થિ
વચ્છં મયગલ લીલાયમાણ વર
ગંધહત્થિ પત્થાણ પત્થિયં સંથ-
વારિહં ॥ હત્થિ હત્થ બાહુ ધંત
કણગ રૂઅગ નિરૂવહય પિંજરં,
પવર લક્ખણોવચિય સોમ
ચારૂરૂવં સુઇ સુહમણાભિરામ
પરમરમણિજ્જ વર દેવદુંદુહિ
નિનાય મહુરયર સુહગિરં ॥૯॥ વેઢુ-
ઓ ॥ અજિઅં જિઆરિગણં, જિઅ
સવ્વ ભયં ભવોહરિઉં ॥ પણમામિ

અહં પયઓ, પાવં પસમેઉ મે
ભયવં ॥૧૦॥ રાસાલુદ્ધઓ॥
યુગ્મં ॥ કુરૂ જણવય હત્થિણાઉર,
નરીસરો પઢમં તઓ મહા ચક્ક-
વટ્ટિ ભોએ મહપ્પભાવો ॥ જો
બાવત્તરિ પુરવર સહસ્સ વર નગર
નિગમ જણવય વઇ, બત્તીસા રાય
વર સહસાણુયાય મગ્ગો ॥ ચઉદસ
વર રયણ નવ મહાનિહિ ચઉસટ્ઠિ
સહસ્સ પવર જુવઇણ સુંદરવઇ,
ચુલસી હય ગય રહસય સહસ્સ
સામી, છણ્ણવઈ ગામકોડિ સામિ
આસિજો ભારહમ્મિ ભયવં ॥૧૧॥
વેડ્ઢઓ॥ તં સંતિં સંતિકરં,

સંતિણં સવ્વભયા ॥ સંતિ થુણામિ
જિણં, સંતિં વિહેઉ મે ॥ ૧૨ ॥
રાસાનંદિયં ॥ જુગ્મં ॥ ઇખ્ખાગ-
વિદેહ નરીસર, નરવસહા મુણિ-
વસહા ॥ નવ સારય સસિ સકલા-
ણણ વિગયતમા વિહુઅરયા ॥
અજિ ઉત્તમ તેઅ ગુણેહિં, મહા-
મુણિ અમિઅબલા વિઉલકુલા ॥
પણમામિ તે ભવભય મૂરણ,
જગ સરણા મમ સરણં ॥ ૧૩ ॥
ચિત્તલેહા ॥ દેવ દાણવિંદ ચંદ સૂર
વંદ હઠ્ઠ તુઠ્ઠ જિઠ્ઠ પરમ, લઠ્ઠ રૂવ
ધંત રૂપ્પ પટ્ટ સેય સુદ્ધ નિદ્ધ
ધવલ ॥ દંત પંતિ સંતિ સત્તિ

કિત્તિમુત્તિ જુત્તિ ગુત્તિ પવર, દિત્ત-
તેઅ વંદ ધેઅ સવ્વલોઅ ભાવિઅ-
પ્પભાવણેઅ પઈસ મે સમાહિં
॥૧૪॥ નારાયઓ ॥ વિમલસસિ
કલાઇરે અ સોમં, વિતિમિરસૂર
કરાઇરે અ તેઅં ॥ તિઅસવઈગણા-
ઇરેઅ રૂવં, ધરણિધરપ્પવરાઇરે અ
સારં ॥૧૫॥ કુસુમલયા ॥
સત્તેઅ સયા અજિઅં, સારી રે
અ બલે અજઅં, ॥ તવ સંજમે
અ અજિઅં, એસ થુણામિ જિણં
અજિઅં ॥૧૬॥ ભુઅગપરિરં
ગિઅં ॥ સોમગુણેહિં પાવઈ ન
તં, નવ સરય સસી તેઅગુણેહિં

પાવઇ ન તં, નવ સરય રવી ॥
રૂવગુણેહિં પાવઇ ન તં, તિઅસ-
ગણવઇ ॥ સારગુણેહિં પાવઇ ન
તં, ધરણિધરવઈ ॥ ૧૭ ॥ ખિ-
જ્જીઅયં ॥ તિત્થવર પવત્તયં તમરય-
રહિયં ધીરજણ થુઅચ્ચિચઅં
ચૂઅ કલિકલુસં ॥ સંતિ સુહ-
પ્પવત્તયં તિગરણ પયઓ સંતિમહં
મહામુણિં સરણ મુવણમે ॥૧૮॥
લલિઅયં ॥ વિણઓણય સિરિ રઈ
અંજલિ રિસિગણ સંથુઅં થિમિ-
અં ॥ વિબુહાહિવ ધણવઈ નરવઇ
થુય મહિઅચ્ચિચઅં બહુસો ॥
અઇરૂગ્ગય સરય દિવાયર સમહિઅ

સપ્પભં તવસા ॥ ગયણુંગણુ વિય-
રણુ સમુઇઅ ચારણુ વંદિઅં
સિરસા ॥ ૧૯ ॥ કિસલયમાલા ॥
અસુર ગરૂલ પરિવંદિઅં, કિન્નરો-
રગ ણુમંસિઅં ॥ દેવકોડિ સય
સંથુઅં સમણુસંઘ પરિવંદિઅં
॥ ૨૦ ॥ સુમુહં ॥ અભયં અણુહં
અરયં અરૂયં ॥ અજિયં અજિઅં
પયઓ પણુમે ॥૨૧॥ વિજ્જુવિલસિ-
યં ॥ આગયા વરવિમાણુ, દિવ્વ કણુગ
રહ તુરય પહકર સએહિં હુલિયં ॥
સસંભમો અરણુ, ખ્ખુભિઅ લુલિ-
અચલ કુંડલંગય તિરીડ સોહંત
મઉલિમાલા ॥ ૨૨ ॥ વેઢ્ઢુઓ ॥

જં સુરસંઘા સાસુરસંઘા, વેર-
વિઉત્તાભત્તિ સુજુત્તા ।। આયર-
ભૂસિય સંભમપિંડિય, સુટ્ઠુ સુવિ-
હ્મિઅ સવ્વબલોઘા ।। ઉત્તમ કંચણ
રયણ પરૂવિઅ, ભાસુરભૂસણ ભાસુ-
રિઅંગા ।। ગાયસમોણય ભત્તિ-
વસાગય, પંજલિપેસિય સીસ
પણામા ।। ૨૩ ।। રયણમાલા ।।
વંદિઊણ થોઊણ તો જિણં તિગુણ-
મે વય પુણો પયાહિણં ।। પણમિ-
ઊણય જિણં સુરાસુરા, પમુઇઆ
સભવણાઇંતો ગયા ।। ૨૪ ।।
ખિત્તયં ।। તં મહામુણિ મહંપિ
પંજલી, રાગદોસભયમોહ

વણ્ણિયં ॥ દેવદાણુવનરિંદવંદિઅં
સંતિ મુત્તમ મહાતવં નમે ॥૨૫॥
ખિત્તયં ॥ અંબરંતરવિઆરણિ-
આહિં, લલિઅહંસવહુ ગામિણિ-
આહિં ॥ પીણસોણિથણસાલિ-
ણિઆહિં, સકલ કમલદલલોઅણિ-
આહિં ॥૨૬॥ દીવયં ॥ પીણ
નિરંતરથણભરવિણમિઅગાયલઆ-
હિં ॥ મણિકંચણપસિઢિલ
મેહલસોહિઅસોણિતડાહિં ॥
વરખિંખિણિનેઉર સતિલય વલય
વિભૂસણિઆહિં ॥ રઈકરચઉર
મણોહરસુંદરદંસણિઆહિં ॥૨૭॥
ચિત્તખ્ખરા ॥ દેવસુંદરીહિં

પાયવંદિયાહિં વંદિયા ય જસ્સ
તે સુવિક્કમા કમા અપ્પણો
નિડાલએહિં મંડણોડ્ડણપ્પગારએહિં
કેહિં કેહિંવિ અવંગ તિલય પત્ત-
લેહ નામએહિં ચિલ્લએહિં સંગયં
ગયાહિં ભત્તિસંનિવિટ્ઠવંદણાગ-
યાહિં હુંતિ તે વંદિઆ પુણો પુણો
॥ ૨૮ ॥ નારાયઓ ॥ તમહં જિણ-
ચંદં અજિઅં જિઅમોહં ॥
ધુય સવ્વકિલેસં, પયઓ પણમા-
મિ ॥ ૨૯ ॥ નંદિઅયં ॥ થુઅ
વંદિઅસ્સા રિસિગણદેવગણેહિં,
તો દેવવહુહિં પયઓ પણમિ-
અસ્સા, જસ્સ જગુત્તમ સાસ-
ણઅસ્સા ભત્તિવસાગય પિંડિઅ-

યાહિં દેવવરચ્છરસા બહુયાહિં
સુરવરરઇગુણ પંડિયઆહિં ॥૩૦॥
ભાસુરયં ॥ વંસ સદ્દ તંતિતાલ
મેલિએ તિઉખ્ખરાભિરામ સદ્દ
મીસએ કુએઅ સુઈ સમાણુણે-
અ સુદ્ધ સજ્જ ગીઅ પાયજાલ
ઘંટિઆહિં ॥ વલય મેહલા કલાવ-
નેઉરાભિરામ સદ્દ મીસએ કુએ
અ દેવનટ્ટિઆહિં હાવભાવ
વિબ્ભમપ્પગારએહિં ॥ નચ્ચિઊણ
અંગહારએહિં વંદિઆય જસ્સ
તે સુવિક્કમા કમા તયં તિલોય
સવ્વ સત્ત સંતિ કારયં ॥ પસંત
સવ્વપાવ દોસમેસ હં નમામિ

સંત સુત્તમં જિણં ॥ ૩૧ ॥
નારાયઓ ॥ છત્ત ચામર પડાગ
જૂવ જય મંડિઆ ઝય વર મગર
તુરય સિરિવચ્છ સુલંછણા ॥ દીવ
સમુદ્દ મંદર દિસાગય સોહિયા
સત્થિઅ વસહ સીહરહ ચક્ક
વરંકિયા ॥ પાઠાંતરં ॥ સિરિવચ્છ
સુલંછણા ॥ ૩૨ ॥ લલિયયં ॥
સહાવ લટ્ઠા સમપ્પઇટ્ઠા, અદોસ
દુટ્ઠા ગુણેહિં જિટ્ઠા ॥ પસાયસિટ્ઠા
તવેણ પુટ્ઠા, સિરીહિં ઇટ્ઠા રિસીહિં
જુટ્ઠા ॥ ૩૩ ॥ વાણુવાસિયા ॥ તે
તવેણ ધુય સવ્વપાવયા, સવ્વ-
લોઅહિય મૂલપાવયા ॥ સંથુઆ

અજિઅ સંતિ પાયયા, હુંતુ મે સિવ-
સુહાણુ દાયયા ॥ ૩૪ ॥ અપરાં
તિકા ॥ એવં તવબલવિઉલં,
થુઅં મએ અજિઅસંતિ જિણ
જુઅલં ॥ વવગયકમ્મરયમલં,
ગઈ ગયં સાસયં વિઉલં ॥ ૩૫ ॥
ગાહા ॥ તં બહુ ગુણ પ્પ સાયં,
સુખ્ખસુહેણુ પરમેણુ અવિસાયં ॥
નાસેઉ મે વિસાયં કુણુઉ અ પરિ-
સાવિ અ પસાયં ॥ ૩૬ ॥ ગાહા ॥
તં મોએઉ અ નંદિં, પાવેઉ અ
નંદિસેણુમભિનંદિં ॥ પરિસાવિ
ય સુહનંદિં, મમય દિસઉ સંજમે
નંદિ ॥ ૩૭ ॥ ગાહા ॥ પખ્ખિ-

અ ચાઉમ્માસે, સંવચ્છરિએ અવસ્સ ભણિઅવ્વો ॥ સોઅવ્વો સવ્વેહિં, ઉવસગ્ગનિવારણો એસો ॥ ૩૮ ॥ ગાહા ॥ જો પઢઇ જોઅ નિસુણઇ, ઉભઓ કાલંપિ અજિઅ સંતિ થયં ॥ નહુ હુંતિ તસ્સ રોગા, પુવ્વુપ્પન્ના વિનાસંતિ ॥ ૩૯ ॥ ગાહા ॥ જઈ ઇચ્છહ પરમ પયં, અહવા કિત્તિં સુવિત્થડં ભુવણે ॥ તાતેલુક્કુદ્ધરણે, જિણ-વયણે આયરં કુણહ ॥ ૪૦ ॥ ગાહા ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ ભક્તામરસ્તોત્ર સાતમું સ્મરણ ॥

॥ ભક્તામરપ્રણતમૌલિમણિ પ્રભાણામુ-દ્યોતકં દલિતપાપતમો વિતાનમ્ ॥ સમ્યક્ પ્રણમ્ય જિન પાદયુગં યુગાદા-વાલંબનં ભવ-જલે પતતાં જનાનામ્ ॥ ૧ ॥ યઃ સંસ્તુતઃ સકલવાઙ્મયતત્ત્વબોધા-દુદ્ભૂ તબુદ્ધિપટુભિઃ સુરલોકનાથૈઃ॥ સ્તોત્રૈર્જગત્ત્રિતયચિત્તહરૈરુદારૈ :, સ્તોષ્યે કિલાહમપિ તં પ્રથમં જિનેંદ્રમ્ ॥ ૨ ॥ બુદ્ધ્યા વિનાપિ વિબુધાર્ચિતપાદપીઠ, સ્તોતું સમુદ્યત મતિર્વિગતત્રપોઽહમ ॥ બાલં

વિહાય જલસંસ્થિતમિંદુબિંબ-
મન્યઃ ક ઇચ્છતિ જનઃસહસા ગ્રહી-
તુમ્ ॥ ૩ ॥ વક્તું ગુણાન્ ગુણસ-
મુદ્ર શશાંકકાંતાન, કસ્તે ક્ષમઃસુર-
ગુરૂપ્રતિમોપિ બુદ્ધ્યા ॥ કલ્પાંત-
કાલપવનોદ્ધતનક્રચક્રં, કો વા
તરીતુમલમંબુનિધિં ભુજાભ્યામ્
॥ ૪ ॥ સોડહં તથાપિ તવ ભક્તિ-
વશાન્મુનીશ, કર્તું સ્તવં વિગત-
શક્તિરપિ પ્રવૃત્તઃ ॥ પ્રીત્યાત્મ-
વીર્યમવિચાર્ય મૃગો મૃગેંદ્રં,
નાભ્યેતિ કિં નિજશિશોઃ પરિપા-
લનાર્થમ્ ॥ ૫ ॥ અલ્પશ્રુતં શ્રુત-
વતાં પરિહાસધામ, ત્વદ્ભક્તિરેવ
મુખરી કુરૂતે બલાન્મામ્ ॥ યત્કો-

કિલઃ કિલ મધૌ મધુરં વિરૌતિ,
તચ્ચારૂચૂતકલિકાનિકરૈકહેતુઃ ॥૬॥
ત્વત્સંસ્તવેન ભવસંતતિસન્નિબદ્ધં,
પાપં ક્ષણાત્ ક્ષયમુપૈતિ શરીરભા-
જામ્ ॥ આક્રાંતલોકમલિનીલમશે-
ષમાશુ, સૂર્યાંશુભિન્નમિવશાર્વર-
મંધકારમ્ ॥૭॥ મત્વેતિ નાથ તવ
સંસ્તવનં મયેદ-મારભ્યતે તનુધિ-
યાપિ તવ પ્રભાવાત્ ॥ ચેતોહરિ-
ષ્યતિ સતાં નલિનીદલેષુ, મુક્તાફ-
લદ્યુતિમુપૈતિ નનૂદબિંદુઃ ॥૮॥
આસ્તાં તવ સ્તવનમસ્તસમસ્તદોષં,
ત્વત્સંકથાપિ જગતાં દુરિતાનિ
હંતિ ॥ દૂરે સહસ્રકિરણઃ કુરુતે

પ્રસૈત્ર, પદ્માકરેષુ જલજાનિ વિકા-
શભાંજિ, ॥ ૯ ॥ નાત્યદ્ભુતં ભુવન-
ભૂષણભૂતનાથ, ભૂતૈર્ગુણૈર્ભુવિ ભવં-
તમભિષ્ટુવંતઃ ॥ તુલ્યા ભવંતિ ભ-
વતો નનુ તેન કિંવા, ભૂત્યાશ્રિતં
ય ઇહ નાત્મસમં કરોતિ ॥ ૧૦ ॥
દૃષ્ટ્વા ભવંતમનિમેષવિલોકનીયં, ના-
ન્યત્ર તોષમુપયાતિ જનસ્ય ચક્ષુઃ ॥
પીત્વા પયઃશશિકરદ્યુતિદુગ્ધસિંધોઃ,
ક્ષારં જલં જલનિધેરશિતું ક ઇચ્છેત્
॥ ૧૧ ॥ યૈઃ શાંતરાગરુચિભિઃ
પરમાણુભિસ્ત્વં, નિર્માપિતસ્ત્રિભુ-
વનૈકલલામભૂત ॥ તાવંત એવ ખલુ
તેઽપ્યણવઃ પૃથિવ્યાં, યત્તે સમાન-
મપરં નહિ રૂપમસ્તિ ॥ ૧૨ ॥

વક્‌ત્ર ક્વ તે સુરનરોરગનેત્રહારિ, નિઃશેષનિર્જિતજગત્‌ત્રિતયોપમાનમ્ ॥ બિંબં કલંકમલિનં ક્વ નિશાકરસ્ય, યદ્વાસરે ભવતિ પાંડુપલાશકલ્પમ્ ॥ ૧૩ ॥ સંપૂર્ણમંડલશશાંકકલાકલાપ, શુભ્રા ગુણાસ્ત્રિભુવનં તવ લંઘયંતિ ॥ યે સંશ્રિતાસ્ત્રિજગદીશ્વરનાથમેકં, કસ્તાન્નિવારયતિ સંચરતો યથેષ્ટમ્ ॥૧૪॥ ચિત્રં કિમત્ર યદિ તે ત્રિદશાંગનાભિ-ર્નીતં મનાગપિ મનો ન વિકારમાર્ગમ્ ॥ કલ્પાંતકાલમરુતા ચલિતાચલેન, કિંમંદરાદ્રિશિખરં ચલિતં કદાચિત્ ॥ ૧૫ ॥ નિર્ધૂ-

મત્ર્વર્ત્તિરપવર્જિજતતૈલપૂરઃ, કૃત્સ્નં જગતત્રયમિદં પ્રકટીકરોષિ ॥ ગમ્યો ન જાતુ મરુતા ચલિતાચલાનાં, દીપોઽપરસ્ત્વમસિ નાથ જગત્પ્રાકાશઃ ॥૧૬॥ નાસ્તં કદાચિદુપયાસિ ન રાહુગમ્યઃ, સ્પષ્ટીકરોસિ સહસા યુગપતજગંતિ ॥ નાંભોધરોદરનિરુદ્ધમહાપ્રભાવઃ, સૂર્યાતિશાયિમહિમાસિ મુનીંદ્રાં લોકે ॥૧૭॥ નિત્યોદયં દલિતમોહમહાંધકારં, ગમ્યં ન રાહુવદનસ્ય ન વારિદાનમ્ ॥ વિભ્રાજતે તવ મુખાબ્જમનલ્પકાંતિ, વિદ્યોતયતજગદપૂર્વશશાંકબિંબમ્ ॥૧૮॥ કિં શર્વરીષુ શશિનાહ્નિ વિવસ્વતા વા, યુષ્મન્મુખે-

દુર્દલિતેષુ તમસ્સુ નાથ ॥ નિષ્પન્ન-
શાલિવનશાલિની જીવલોકે, કાર્યં
કિયજ્જલધરૈર્જલભારનમ્રૈઃ ॥૧૯॥
જ્ઞાનં યથા ત્વયિ વિભાતિ કૃતાવ-
કાશં, નૈવં તથા હરિહરાદિષુ નાયકેષુ।
તેજઃસ્ફુરન્મણિષુ યાતિ યથા મહત્ત્વં,
નૈવં તુ કાચશકલે કિરણાકુલેઽપિ
॥ ૨૦॥ મન્યે વરં હરિહરાદય એવ
દૃષ્ટા, દૃષ્ટેષુ યેષુ હૃદયં ત્વયિ તોષ-
મેતિ ॥ કિં વીક્ષિતેન ભવતા ભુવિ
યેન નાન્યઃ કશ્ચિન્મનો હરતિ નાથ
ભવાંતરેઽપિ ॥૨૧॥ સ્ત્રીણાં શતાનિ
શતશો જનયંતિ પુત્રાન્, નાન્યા
સુતં ત્વદુપમં જનની પ્રસૂતા ॥

સર્વાદિશો દધતિ ભાનિ સહસ્રરશ્મિં, પ્રાચ્યેવ દિગ્જનયતિ સ્ફુરદંશુજાલમ્ ॥ ૨૨ ॥ ત્વામામનંતિ મુનયઃ પરમં પુમાંસ-માદિત્યવર્ણમમલં તમસઃ પુરસ્તાત્ ॥ ત્વામેવ સમ્યગુપલભ્ય જયંતિ મૃત્યું, નાન્યઃ શિવઃ શિવપદસ્ય મુનીંદ્ર પંથાઃ॥ ત્વામવ્યયં વિભુમચિંત્યમસંખ્યમાદ્યં, બ્રહ્માણમીશ્વરમનંતમનંગકેતુમ્ ॥ યોગીશ્વરં વિદિતયોગમનેકમેકં, જ્ઞાનસ્વરૂપમમલં પ્રવદંતિ સંતઃ ॥ બુદ્ધસ્ત્વમેવ વિબુધાર્ચિતબુદ્ધિબોધાત્, ત્વં શંકરોસિ ભુવનત્રયશંકરત્વાત્ ॥ ધાતાસિધીર શિવમાર્ગ વિધેર્વિધાનાત્, વ્યકતં ત્વમેવ ભગ-

વન્ પુરુષોત્તમોઽસિ ॥ ૨૫ ॥ તુભ્યં નમસ્ત્રિભુવનાર્તિહરાયનાથ, તુભ્યં નમઃ ક્ષિતિતલામલભૂષણાય । તુભ્યં નમસ્ત્રિજગતઃ પરમેશ્વરાય, તુભ્યં નમો જિનભવોદધિશોષણાય ॥૨૬॥ કો વિસ્મયોઽત્ર યદિ નામ ગુણૈરશેષૈ-સ્ત્વં સંશ્રિતો નિરવકાશતયા મુનીશ ॥ દોષૈરૂપાત્ત વિવિધાશ્રય જાતગર્વૈઃ, સ્વપ્નાંતરેઽપિ ન કદાચિદપીક્ષિતોસિ ॥ ૨૭ ॥ ઉચ્ચૈરશોકતરુસંશ્રિતમુ-મયૂખ-માભાતિ રૂપમમલં ભવતો નિતાંતમ્॥ સ્પષ્ટોલ્લસત્કિરણમસ્ત તમોવિતાનં, બિંબં રવેરિવ પયોધરપાર્શ્વવર્તિ ॥ ૨૮ ॥

સિંહાસને મણિમયખાંશખાચિ-
ત્રે, વિભ્રાજતે તવ વપુઃકનકા-
વદાતમ્ ॥ બિંબં વિયદ્વિલસદંશુ
લતાવિતાનં, તુંગોદયાદ્રિશિરસીવ
સહસ્ત્રરશ્મેઃ ॥ ૨૯ ॥ કુંદાવદાત
ચલચામરચારુશોભં, વિભ્રાજતે તવ
વપુઃ કલધૌતકાંતમ્ ॥ ઉદ્યચ્છશાં-
કશુચિનિર્ઝરવારિધાર-મુચ્ચૈસ્તટં-
સુરગિરેરિવ શાતકૌમ્ભમ ॥ ૩૦ ॥
છત્રત્રયં તવ વિભાતિ શશાંકકાંત-
મુચ્ચૈઃ સ્થિતં સ્થગિતભાનુકરપ્રતા-
પમ્ ॥ મુક્તાફલપ્રકરજાલવિવૃદ્ધ
શોભં, પ્રખ્યાપયત્ત્રિજગતઃ પરમે-
શ્વરત્વમ્ ॥ ૩૧ ॥ ઉન્નિદ્રહેમનવ-

પંકજપુંજકાંતિ-પર્યુંલ્લસન્નખમ-
યૂખશિખાઃભિરામૌ ॥ પાદૌ પદાનિ
તવ યત્ર જિનેંદ્ર ધત્તઃ, પદ્માનિ તત્ર
વિબુધાઃ પરિકલ્પયંતિ ॥ ૩૨ ॥
ઇત્થં યથા તવ વિભૂતિરભૂજ્જિનેન્દ્ર,
ધર્મોપદેશનવિધૌ ન તથા પરસ્ય ॥
યાદૃક્ પ્રભા દિનકૃતઃ પ્રહતાંધકારા,
ત.દૃક્કુતો ગ્રહગણુસ્ય વિકાશિનોઽપિ
॥ ૩૩ ॥ શ્ચ્યોતન્મદાવિલવિલોલક-
પોલમૂલ, મત્તભ્રમદ્ ભ્રમરનાદવિ-
વૃદ્ધકોપમ ॥ ઐરાવતાભમિભમુદ્ધ-
તમાપતંતં, દૃષ્ટ્વા ભયં ભવતિ નો
ભવદાશ્રિતાનામ ॥ ૩૪ ॥ ભિન્નેભ-
કુંભગલદુજ્જ્વલશોણિતાક્ત, મુક્તા-
ફલપ્રકરભૂષિતભૂમિભાગઃ ॥ બદ્ધ-

ક્રમઃ ક્રમગતં હરિણાધિપોઽપિ,
નાક્રામતિ ક્રમયુગાચલસંશ્રિતં તે
॥ ૩૫ ॥ કલ્પાંતકાલપવનોદ્ધતવ-
ન્હિકલ્પં, દાવાનલં જ્વલિતમુજ્જ્વ-
લમુત્કુલિંગમ્ ॥ વિશ્વં જિઘત્સુમિવ
સંમુખમાપતંતં, ત્વન્નામકીર્ત્તન-
જલં શમયત્યશેષમ ॥ ૩૬ ॥ રક્તે-
ક્ષણું સમદકોકિલકંઠનીલં, ક્રોધો-
દ્ધતં ફણિનમુત્ફણમાપતંતમ ॥
આક્રામતિ ક્રમયુગેન નિરસ્તશંક-
સ્ત્વન્નામનાગદમની હૃદિ યસ્ય
પુંસઃ ૩૭ વલ્ગત્તુરંગગજગર્જિતભીમ-
નાદ-માજૌ બલં બલવતામપિ
ભૂપતીનામ્ ॥ ઉદ્યદ્દિવાકરમયૂખશિ-
ખાપવિદ્ધં, ત્વત્કીર્ત્તનાત્તમ ઇવાશુ

ભિદાસુપૈનિાકુંતાગ્રભિન્નગજશો-
ણિતવારિવાહ, વેગાવતારતરણાતુર-
યોધભીમે ।। યુદ્ધે જયં વિજિતદુર્જ-
યજેયપક્ષા-સ્ત્વત્પાદપંકજ નાશ્ર-
યિણો લભંતે ।૩૯। અંભોનિધૌ ક્ષુભિ-
તભીષણનક્રચક્ર, પાઠીનપીઠભયદો-
લ્બણવાડવાગ્નૈ ।। રંગત્તરંગશિખ-
રસ્થિતયાનપાત્રા-સ્રાસં વિહાય
ભવતઃ સ્મરણાદ્ વ્રજંતિ ।। ૪૦ ।।
ઉદ્ભૂતભીષણજલોદરભારભુગ્નાઃ,
શોચ્યાં દશાઃસુપગતાશ્ચ્યુતજીવિતાશાઃ
।। ત્વત્પાદપંકજરજો મૃતદિગ્ધદેહા,
મર્ત્યા ભવંતિ મકરધ્વજતુલ્યરૂપાઃ
।। ૪૧ ।। આપાદકંઠમુરુશૃંખલવે-
ષ્ટિતાંગાઃ ગાઢં બૃહન્નિ ગડકોટિનિ-

ધૃષ્ટજંઘા: ।। ત્વન્નામમંત્રમનિશં મનુજા: સ્મરંત:, સદ્ય: સ્વયં વિગતબંધભયા ભવંતિ ।। ૪૨ ।। મત્તદ્વિપેંદ્રમૃગરાજદવાનલાહિ, સંગ્રામવારિધિમહોદરબંધનોત્થમ્ ।। તસ્યાશુ નાશમુપયાતિ ભયં ભિયેવ, યસ્તાવકં સ્તવમિમં મતિમાનધીતે ।। ૪૩ ।। સ્તોત્રસ્રજં તવ જિનેંદ્રગુણૈર્નિબદ્ધાં, ભક્ત્યા મયા રુચિરવર્ણવિચિત્રપુષ્પામ ।। ધત્તે જનો ય ઈહ કંઠગતામજસ્રં, તં માનતુંગમવશાસમુપૈતિ લક્ષ્મી: ૪૪ ઇતિ ભક્તામરનામકસ્તોત્રં સપ્તમ: સ્મરણમ્ ।। ૭ ।।

॥ અથ શ્રીકલ્યાણમંદિરસ્તોત્ર આઠમું સ્મરણ ॥

॥ કલ્યાણમંદિરમુદારમવદ્યભેદી, ભીતાભયપ્રદમનિંદિતમંઘ્રિપદ્મમ્ ॥ સંસારસાગરનિમજ્જદશેષજંતુ,પોતાયમાનમભિનમ્ય જિનેશ્વરસ્ય ॥ ૧ ॥ યસ્ય સ્વયં સુરગુરુગરિમાંબુરાશેઃ, સ્તોત્રં સુવિસ્તૃત મતિર્નવિભુર્વિધાતુમ ॥ તીર્થેશ્વરસ્ય કમઠસ્મયધૂમકેતો-સ્તસ્યાહમેષકિલ સસ્તવનં કરિષ્યે ॥૨॥ યુગ્મમ ॥ સામાન્યતોડપિ તવ વર્ણયિતું સ્વરૂપ--મસ્માદૃશાઃ કથમધીશ ભવંત્યધીશાઃ ॥ ધૃષ્ટોપિ કૌશિક-

શિશુર્યદિ વા દિવાંધો, રૂપં પ્રરૂપય-
તિ કિં કિલ ઘર્મરશ્મેઃ ।।૩।। મોહ-
ક્ષયાદનુભવન્નપિ નાથ મર્ત્યો, નૂનં
ગુણાન્ ગણયિતું ન તવ ક્ષમેત ।।
કલ્પાંતવાંતપયસઃ પ્રકટોઽપિ યસ્મા,
ન્મીયેત કેન જલધેર્નનુ રત્નરાશિઃ
।। ૪ ।। અભ્યુદ્યતોઽસ્મિ તવ નાથ
જડાશયેઽપિ, કર્તું સ્તવં લસદસં-
ખ્યગુણાકરસ્ય ।। બાલોઽપિ કિં ન
નિજબાહુયુગં વિતત્ય, વિસ્તીર્ણતાં
કથયતિ સ્વધિયાંબુરાશેઃ ।। ૫ ।।
યે યોગિનામપિ ન યાંતિ ગુણાસ્તવે
શ, વક્તું કથં ભવતિ તેષુ મમાવકા-
શઃ ।। જાતા તદેવમસમીક્ષિતકા
રિતેયં, જલ્પંતિ વા નિજગિરા નનુ

પક્ષિણોઽપિ ॥ ૬ ॥ આસ્તામચિંત્યમહિમા જિનસંસ્તવસ્તે, નામાપિ પાતિ ભવતો ભવતો જગંતિ ॥

તીવ્રાતપોહતપાંથજનાન્નિદાઘે,

પ્રીણાતિ પદ્મસરસઃ સરસોઽનિલોઽપિ ॥ ૭ ॥ હૃદ્વર્ત્તિનિ ત્વયિ વિભો શિથીલી ભવંતિ જંતોઃ ક્ષણેન નિબિડાઅપિ કર્મબંધા ॥ સદ્યો ભુજંગમમયા ઇવ મધ્યભાગ-મભ્યાગતે વનશિખંડિનિ ચંદનસ્ય ॥ ૮ ॥ મુચ્યંત એવ મનુજા સહસા જિનેંદ્ર, રૌદ્રૈરુપદ્રવશતૈસ્ત્વયિ વીક્ષિતેઽપિ ॥ ગોસ્વામિનિ સ્ફુરિતતેજસિ દૃષ્ટમાત્રે ચૌરૈરિવાશુ પશવઃ પ્રપલાયમાનૈઃ ॥ ૯ ॥ ત્વં તારકો જિનકથં ભવિનાં

ત એવ, ત્વામુદ્વહંતિ હૃદયેન વદુ
સ્તરંતઃ ॥ યદ્વા હતિસ્તરતિ યજ્જલમે-
ષ નૂન, મંતર્ગતસ્ય મરુતઃ સ-
કિલાનુભાવઃ ॥ ૧૦ ॥ યસ્મિન્ હરહર-
પ્રભૃતયોઽપિ હતપ્રભાવાઃ, સોઽપિ
ત્વયા રતિપતિઃ ક્ષપિતઃ ક્ષણેન ॥
વિધ્યાપિતા હુતભુજઃ પયસાથ યેન,
પીતં ન કિં તદપિ દુર્દ્ધરવાડવેન
॥૧૧॥ સ્વામિન્નનલ્પગરિમાણમપિ
પ્રપન્નાસ્ત્વાં જંતવઃ કથમહો
દયે દધાનાઃ ॥ જન્મોદધિં
તરંત્યતિલાઘવેન, ચિંત્યો ન હંત
મહતાં યદિવા પ્રભાવઃ ॥ ૧૨ ॥
ક્રોધસ્ત્વયા યદિ વિભો પ્રથમં નિર-
સ્તો, ધ્વસ્તાસ્તદા બત કથં કિલ

કર્મચૌરાઃ ॥ પ્લોષત્યમુત્ર યદિવા શિશિરાપિ લોકે, નીલદ્રુમાણિ વિપિનાનિ ન કિં હિમાનિ ॥૧૩॥ ત્વાં યોગિનો જિન સદા પરમાત્મરૂપમન્વેષયંતિ હૃદયાંબુજકોશદેશે ॥ પૂતસ્ય નિર્મલરુચેર્યદિ વા કિમન્ય, દક્ષસ્ય સંભાવ પદંનનુ કર્ણિકાયાઃ ॥ ૧૪ ॥ ધ્યાનાજ્જિનેશ ભવતો ભવિનઃ ક્ષણેન, દેહં વિહાય પરમાત્મદશાં વ્રજંતિ॥ તીવ્રાનલાદુપલભાવમપાસ્ય લોકે, ચામીકરત્વમચિરાદિવ ધાતુભેદાઃ ॥ ૧૫ ॥ અંતઃ સદૈવ જિન યસ્ય વિભાવ્યસે ત્વં ભવ્યૈઃ કથં તદપિ નાશયસે શરીરમ્॥

એતત્સ્વરૂપમથ મધ્યવિવર્ત્તિનોહિ, યદ્વિગ્રહં પ્રશમયંતિ મહાનુભાવાઃ ॥ ૧૬ ॥ આત્મા મનીષિભિરયં ત્વદભેદબુદ્ધ્યા, ધ્યાતોજિનેંદ્ર ભવતીહ ભવત્પ્રભાવઃ ॥ પાનીયમપ્યમૃતમિત્યનુચિંત્યમાનં, કિં નામ નો વિષવિકારમપાકરોતિ ॥૧૭॥ ત્વામેવ વીતતમસં પરવાદિનોપિ, નૂનં વિભો હરિહરાદિધિયા પ્રપન્નાઃ॥ કિં કાચકામલિભિરીશ સિતોઽપિ શંખો, નો ગૃહ્યતે વિવિધવર્ણવિપર્યયેણુ ॥૧૮॥ ધર્મોપદેશસમયે સવિધાનુભાવા-દાસ્તાં જનો ભવતિ તે તરુરપ્યશોકઃ ॥ અભ્યુદ્ગતે દિનપતૌ સમહીરુહોપિ, કિં વા વિબોધમુપ

પ્રયાતિ ન જીવલોકઃ ॥ ૧૯ ॥ ચિત્રં
વિભો કથમવાઙ્મુખવૃંતમેવ વિષ્વક્
પતત્યવિરલા ॥ સુરપુષ્પવૃષ્ટિઃ॥ ત્વદ્ગો-
ચરે સુમનસાં યદિ વા મુનીશ,
ગચ્છંતિ નૂનમધ એવ હિ બંધનાનિ
॥ ૨૦ ॥ સ્થાને ગભીરહૃદયોદધિ-
સંભવાયાઃ; પીયૂષતાં તવ ગિરઃ
સમુદીરયંતિ॥ પીત્વા યતઃ પરમસં-
મદસંગભાજો, ભવ્યા વ્રજંતિ તરસા-
પ્યજરામરત્વમ્ ॥ ૨૧ ॥ સ્વામિન્
સુદૂરમવનમ્ય સમુત્પતંતો મન્યે,
વદંતિ શુચયઃ સુરચામરૌઘાઃ ॥
યેઽસ્મૈ નતિં વિદધતે મુનિપુંગવાય,
તે નૂનમૂર્ધ્વગતયઃ ખલુ શુદ્ધભાવાઃ
॥૨૨॥ શ્યામં ગભીરગિરમુજ્જ્વલ

હેમરત્ન-સિંહાસનસ્થમિહ ભવ્યશિ-
ખંડિનસ્ત્વામ્ ॥ આલોકયંતિ રભ-
સેન નદંતમુચ્ચૈ-શ્ચામીકરાદ્રિશિર-
સીવ નવાંબુવાહમ્ ॥ ૨૩ ॥ ઉદ્ગ
ચ્છતા તવ શિતિદ્યુતિમંડલેન, લુપ્ત
ચ્છદચ્છવિરશોકતરુર્બભૂવ ॥ સાન્નિ
ધ્યતોઽપિ યદિ વા તવ વીતરાગ,
નીરાગતાં વ્રજતિ કો ન સચેતનોઽપિ
॥ ૨૪ ॥ ભો: ભો: પ્રમાદમવધૂય
ભજધ્વમે ન-માગત્ય નિર્વૃતિપુરિં
પ્રતિસાર્થવાહમ્ ॥ એતન્નિવેદયતિ
દેવ જગત્રયાય, મન્યે નદન્નભિનભ:
સુરદુંદુભિસ્તે ॥ ૨૫ ॥ ઉદ્યોતિતેષુ
ભવતા ભુવનેષુ નાથ, તારાન્વિતો-

વિધુરયં વિહતાધિકારઃ ॥ મુક્તા-
લાપકલિતોચ્છ્રિસિતાતપત્ર વ્યાજાત્-
ત્રિધા ધૃતતનુર્ધ્રુવમભ્યુપેતઃ ॥ ૨૬ ॥
સ્વેન પ્રપૂરિતજગત્ત્રયપિંડિતેન,
કાંતિપ્રતાપયશસામિવ સંચયેન ॥
માણિક્યહેમરજતપ્રવિ નિર્મિતેન,
સાલત્રયેણ ભગવન્નભિતો વિભાસિ
॥ ૨૭ ॥ દિવ્યસ્રજો જિન નમત્ત્રિદ-
શાધિપાના-મુત્સૃજય રત્નરચિતા-
નપિમૌલિબંધાન ॥ પાદૌ શ્રયંતિ
ભવતો યદિવા પરત્ર, ત્વત્સંગમે
સુમનસો ન રમંત એવ ॥ ૨૮ ॥
ત્વં નાથ જન્મજલધેર્વિપરાઙ્મુખોપિ,
યત્તારયસ્યસુમતો નિજપૃષ્ટ

:લગ્નાન્॥ યુક્તં હિ પાર્થિવનિપસ્ય
સતતસ્તવૈવ, ચિત્રં વિભો યદસિ કર્મ
વિપાક શૂન્યઃ ॥ ૨૯ ॥ વિશ્વેશ્વરો-
ડપિ જનપાલક દુર્ગતસ્ત્વં કિં વાડ-
ક્ષરપ્રકૃતિરપ્યલિપિસ્ત્વમીશ ॥ અ-
જ્ઞાનવત્યપિ સદૈવ કથંચિદેવ, જ્ઞાનં
ત્વયિ સ્ફુરતિ વિશ્વવિકાશહેતુઃ
॥ ૩૦ ॥ પ્રાગ્ભારસંભૃતનભાંસિ
રજાંસિ રોષા, દુત્થાપિતાનિ કમ-
ઠેન શઠેન યાનિ ॥ છાયાપિ તૈસ્તવ
ન નાથ હતા હતાશો, ગ્રસ્તસ્ત્વ-
મીભિરયમેવ પરં દુરાત્મા ॥ ૩૧ ॥
યદ્ગર્જદૂર્જિતઘનૌઘમદભ્રભીમં, ભ્ર-
શ્યતડન્મુસલમાંસલઘોરધારમ ॥

ર્દ્યેન મુકતમથ દુસ્તરવારિ દધે,
તેનૈવ તસ્ય જિન દુસ્તરવારિકૃત્યમ્
॥ ૩૨ ॥ ધ્વસ્તોર્ધ્વકેશવિકૃતા-
કૃતિમર્ત્યમુંડ, પ્રાલંબભૃદ્ભયદવક્ત્ર-
વિનિર્યદગ્નિઃ ॥ પ્રેતવ્રજઃ પ્રતિ ભવં-
તમપીરિતો યઃ, સોઽસ્યા ઽભવત્પ્ર-
તિભવં ભવદુઃખહેતુઃ ॥૩૩॥ ધન્યા-
સ્ત એવ ભુવનાધિપ યે ત્રિસંધ્ય,
...ાધયંતિ વિધિવદ્વિધુતાન્યકૃત્યાઃ॥
ભકતયોલ્લસત્પુલકપક્ષ્મલદેહદેશાઃ,
પાદદ્વયં તવ વિભો ભુવિ જન્મભા-
જઃ ॥ ૩૪ ॥ અસ્મિન્નપારભવવા-
રિનિધૌ મુનીશ, મન્યે નમે શ્રવ-
ણગોચરતાં ગતોઽસિ ॥ આકર્ણિતે-

ત્રુ તવ ગોત્રપવિત્રમંત્રે, કિં વા
વિપદ્વિષધરી સવિધં સમેતિ ॥૩૫
જન્માંતરેऽપિ તવ પાદયુગં ન દેવ,
મન્યે મયા મહિતમીહિતદાનદક્ષમ ॥
તેનેહ જન્મનિ મુનીશ પરાભવાનાં,
જાતો નિકેતનમહં મથિતાશયાનામ
॥ ૩૬ ॥નૂનં ન મોહતિમિરાવૃતલો-
ચનેન, પૂર્વં વિભો સકૃદપિ પ્રવિલો-
કિતોऽસિ ॥ મર્માવિધો વિધુરયંતિ
હિ મામનર્થાઃ પ્રોદ્યત્પ્રબંધગતયઃ
કથમન્યથૈતે ॥૩૭॥ આકર્ણિતોऽપિ
મહિતોऽપિ નિરીક્ષિતોऽપિ, નૂનં ન
ચેતાસ મયા વિધૃતોऽસિ ભક્ત્યા ॥
જાતોऽસ્મિ તેન જનબાંધવ દુઃખપાત્રં,
યસ્માત્ક્રિયાઃ પ્રતિફલંતિ ન ભાવશૂ-

ન્યાઃ ॥ ૩૮ ॥ ત્વં નાથ દુઃખિજન-
વત્સલ હે શરણ્ય, કારુણ્યપુણ્યવસતે
વશિનાં વરેણ્ય ॥ ભક્ત્યા ન તે મયિ
મહેશ દયાં વિધાય, દુઃખાંકુરોદ્દલન-
તત્પરતાં વિધેહિ ॥૩૯॥ નિઃસંખ્ય-
સારશરણં શરણં શરણ્ય-માસાદ્ય
સાદિતરિપુપ્રથિતાવદાતમ ॥ ત્વત્પાદ
પંકજમપિ પ્રણિધાનવંધ્યો, વધ્યો-
ઽસ્મિ ચેદ્ભુવનપાવન હા હતોઽસ્મિ
॥૪૦॥ દેવેંદ્રવંદ્ય વિદિતાખિલવસ્તુ-
સાર, સંસારતારક વિભો ભુવના-
ધિનાથ ॥ ત્રાયસ્વ દેવ કરુણાહ્રદ માં
પુનીહિ, સીદંતમદ્ય ભયદવ્યસ-
નાંબુરાશેઃ ॥ ૪૧ ॥ યદ્યસ્તિ નાથ

ભવદંઘ્રિસરોરુહાણાં, ભક્તેઃ ફલં
કિમપિ સંતતિસંચિતાયાઃ ॥ તન્મે
ત્વદેકશરણસ્ય શરણ્ય ભૂયાઃ, સ્વા-
મીત્વમેવ ભુવનેઽત્ર ભવાંતરેઽપિ॥૪૨॥
ઇત્થં સમાહિતધિયો વિધિવજ્જિજ-
નેંદ્ર સાંદ્રોલ્લસત્પુલકકંચુકિતાંગ-
ભાગાઃ॥ ત્વદ્બિંબનિર્મલમુખાંબુજ-
બદ્ધલક્ષા યે સંસ્તવં તવ વિભો રચયં-
તિ ભવ્યાઃ ॥ ૪૩ ॥ જનનયનકુમુ-
દચંદ્ર, પ્રભાસ્વરાઃ સ્વર્ગસંપદો ભુ-
ક્ત્વા ॥ તે વિગલિતમલનિચયા,
અચિરાન્મોક્ષં પ્રપદ્યંતે ॥ યુગ્મમ્
॥ ૪૪ ॥ ઇતિ શ્રીકલ્યાણમંદિરનાં-
મકં અષ્ટમં સ્મરણં॥૮॥

॥ અથ બૃહચ્છતિસ્તવન નવમુ સ્મરણપ્રારંભઃ ॥

॥ ભો ભો ભવ્યાઃ શૃણુત વચનં પ્રસ્તુતં સર્વમેતત્, યે યાત્રાયાં ત્રિભુવનગુરોરાર્હતા ભક્તિભાજઃ ॥ તેષાં શાંતિર્ભવતુ ભવતામર્હદાદિપ્રભાવા-દારોગ્યશ્રીધૃતિમતિકરી ક્લેશવિધ્વંસહેતુઃ ॥૧॥ ગદ્યં ॥ ભો ભો ભવ્યલોકા ઇહ હિ ભરતૈરાવતવિદેહસંભવાનાં સમસ્તતીર્થકૃતાં જન્મન્યાસનપ્રકંપાનંતરમવધિના વિજ્ઞાય સૌધર્માધિપતિઃ સુઘોષાઘંટાચાલનાનંતરં સકલસુરાસુરેંદ્રૈઃ સહ સમાગત્ય સવિનયમર્હદ્ભટ્ટારકં ગૃહી-

ત્વા ગત્વા કનકાદ્રિશૃંગે વિહિતજ-
-ન્માભિષેકઃ શાંતિમુદ્દ્ઘોષયતિ યથા
તતોઽહં કૃતાનુકારમિતિકૃત્વા મહા-
જનો યેન ગતઃ સપંથાઃ ઈતિ
ભવ્યજનૈઃ સહ સમેત્ય સ્નાત્રપીઠે
સ્નાત્રં વિધાય શાંતિમુદ્ઘોષયામિ ત-
ત્પૂજાયાત્રાસ્નાત્રાદિમહોત્સવાનંતરમિ
તિકૃત્વા કર્ણં દત્વા નિશમ્યતાં નિશ-
મ્યતાં સ્વાહા ॥ ૐ પુણ્યાહં પુણ્યા
હં પ્રીયંતાં પ્રીયંતાં ભગવંતોર્હંતઃ
સર્વજ્ઞાઃ સર્વદર્શિનસ્ત્રિલોકનાથાસ્ત્રિ-
લોકમહિતાસ્ત્રિલોકપૂજ્યાસ્ત્રિલોકેશ્વ-
રાસ્ત્રિલોકોદ્યોતકરાઃ ॥ ૐ રુષભ.
અજિત, સંભવ, અભિનંદન, સુમતિ,

પદ્મપ્રભ, સુપાર્શ્વ, ચંદ્રપ્રભ, સુવિ-
ધિ, શીતલ શ્રેયાંસ,વાસુપૂજ્ય, વિમ-
લ, અનંત, ધર્મ, શાંતિ, કુંથુ, અર,
મલ્લિ, મુનિસુવ્રત નમિ નેમિ પાર્શ્વ
વર્દ્ધમાનાંતા જિનાઃ શાંતાઃશાંતિકરા
ભવંતુ સ્વાહા ।। ૐ મુનયો મુનિપ્ર
વરારિપુવિજયદુર્ભિક્ષકાંતારેષુ દુર્ગ-
માર્ગેષુ રક્ષંતુ વો નિત્યં સ્વાહા ।।
ૐ હ્રીઁ શ્રીઁ ધૃતિ મતિ કીર્ત્તિ કાંતિ
બુદ્ધિ લક્ષ્મી મેધા વિદ્યાસાધન
પ્રવેશ નિવેશનેષુ સુગૃહીતનામાનો
જયંતુ તે જીનેંદ્રાઃ।। ૐ રોહિણી પ્રજ્ઞ-
પ્તિ વજ્રશૃંખલા વજ્રાંકુશી અપ્ર-
તિચક્રા પુરૂષદત્તા કાલી મહાકા

હ્રી ગૌરી ગાંધારી સર્વાસ્ત્રા મહા-
જ્વાલા માનવી વૈરોટયા અચ્છુ-
પ્તા માનસી મહામાનસી ષો-
ડશ વિદ્યાદેવ્યો રક્ષંતુ વો નિત્યં
સ્વાહા ॥ ઓઁ આચાર્યોપાધ્યાય
પ્રભૃતિ ચાતુર્વર્ણ્યસ્ય શ્રીશ્રમણસંઘ
સ્ય શાંતિ ર્ભવતુ તુષ્ટિર્ભવતુ પુષ્ટિ
ર્ભવતુ ॥ ઓઁ ગ્રહાશ્ચંદ્રસૂર્યાંગારક-
બુધબૃહસ્પતિ શુક્રશનૈશ્ચર રાહુકેતુ
સહિતાઃ સલોકપાલાઃ સોમયમ
વરૂણ કુબેરવાસવાદિત્ય સ્કંદવિના-
યકોપેતાઃ યે ચાન્યેઽપિ ગ્રામનગર
ક્ષેત્ર દેવતાદયસ્તે સર્વે પ્રીયતાં પ્રીય-
ન્તાં અક્ષી ણકોશકોષ્ઠાગારાનરપત-
યશ્ચ ભવંતુ સ્વાહા ॥ ઓઁ પુત્ર મિત્ર-

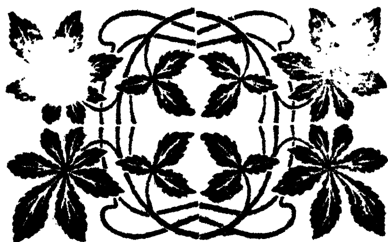
ભ્રાતૃકલત્ર સુહૃદ્ સ્વજનસંબંધિબંધુ
વર્ગસહિતા નિત્યં ચામોદપ્રમોદ
કારિણઃ અસ્મિંશ્ચ ભૂમંડલાયતન
નિવાસિ સાધુસાધ્વીશ્રાવકશ્રાવિકા-
ણાં રોગોપસર્ગવ્યાધિદુઃખદુર્ભિક્ષ
દૌર્મનસ્યોપશમનાય શાંતિર્ભવતુ
ૐ તુષ્ટિપુષ્ટિરિદ્ધિવૃદ્ધિ માંગલ્યો-
ત્સ્વાહાઃ સદા પ્રાદુર્ભૂતાનિ પાપાનિ
શામ્યંતુ દુરિતાનિ ।। શત્રવઃ પરા-
ङ્મુખા ભવંતુ સ્વાહા ।। શ્રીમતે
શાંતિ નાથાય, નમઃ શાંતિવિધાયિને
।ત્રલોક્યસ્યામરાધીશ, મુકુટાભ્ય-
ર્ચિતાંઘ્રયે ।। ૧ ।। શાતિઃ શાંતિકરઃ
શ્રીમાન્ શાંતિં દિશતુ મે ગુરૂઃ
।। શાંતિરેવ સદા તેષાં, યેષાં

શાંતિર્ગૃહે ગૃહે ॥ ૨ ॥ ઉન્મૃષ્ટ
રિષ્ટદુષ્ટ, ગ્રહગતિદુઃસ્વપ્નદુર્નિમિ-
ત્તાદિ ॥ સંપાદિતહિતસંપ-ન્નામ-
ગ્રહણં જયતિ શાંતેઃ ॥૩॥ શ્રીસંઘ
જગજ્જનપદ,રાજાધિપરાજસન્નિવેશા-
નામ્ ॥ ગોષ્ઠિકપુરમુખ્યાનામ્, વ્યા-
હરણૈર્વ્યાહરેચ્છાંતિમ્ ॥૪॥ શ્રી શ્રમ
ણસંઘસ્ય શાંતિર્ભવતુ. શ્રીજનપ-
દાનાં શાંતિર્ભવતુ, શ્રી રાજાધિપાનાં
શાંતિર્ભવતુ, શ્રીરાજસન્નિવેશાનાં
શાંતિર્ભવતુ, શ્રીગોષ્ઠિકાનાં શાંતિ-
ર્ભવતુ, શ્રીપૌરમુખ્યાણાં શાંતિર્ભવતુ
શ્રી પૌરજનસ્ય શાંતિર્ભવતુ શ્રી
બ્રહ્મલોકસ્ય શાંતિર્ભવતુ, ૐ
સ્વાહા ૐસ્વાહા ૐ શ્રી પાર્શ્વ

નાથાય સ્વાહા ॥ એષા શાંતિ પ્રતિષ્ઠાયાત્રાસ્નાત્રાધવસાનેષુ શાંતિ કલશં ગૃહીત્વા કુંકુમચંદનકર્પૂરાગુરૂધૂપવાસકુસુમાંજલિસમેતઃ સ્નાત્ર ચતુષ્કિકાયાં શ્રીસંઘસમેતઃ શુચિશુચિવપુઃ પુષ્પમાલાં કંઠે કૃત્વા શાંતિ મુદ્ઘોષયિત્વા શાંતિપાનીયં મસ્તકે દાતવ્યમિતિ ॥ નૃત્યંતિ નૃત્યં મણિપુષ્પવર્ષં, સૃજંતિ ગાયંતિ ચ મંગલાનિ ॥ સ્તોત્રાણિ ગોત્રાણિ પઠંતિ મંત્રાન, કલ્યાણ ભાજોહિ જિનાભિષેકે ॥૫॥ શિવમસ્તુ સર્વજગતઃ, પરહિતનિરતા ભવંતુ ભૂતગણા ॥ દોષાઃ પ્રયાંતુ નાશં, સર્વત્ર સુખી

ભવંતુ લોકાઃ ॥૨॥ અહં તિત્થયર- માયા સિવાદેવી તુમ્હ નયરનિવા- સિની ॥ અમ્હ સિવં તુમ્હ સિવં, અસિવોપસમં સિવં ભવંતુ સ્વાહા ॥૩॥ ઉપસર્ગાઃ ક્ષયં યાંતિ, છિદ્યંતે વિઘ્નવલ્લયઃ ॥ મનઃપ્રસન્નતામેતિ, પુજ્યમાને જિનેશ્વરે ॥૪॥ સર્વમંગ- લમાંગલ્યં સર્વકલ્યાણકારણમ્॥ પ્ર- ધાનં સર્વધર્માણાં, જૈનં જયતિ શાસનમ્ ॥૫॥ ઇતિ બૃહચ્છાંતિનામ નવમસ્મરણ સમાપ્તઃ ॥ ૯ ॥

॥ श्री तत्वार्थसूत्रम् ॥

सम्यग्दर्शनज्ञानचारित्राणि मोक्षमार्गः १। तत्वार्थश्रद्धानं सम्यग्दर्शनम् २। तन्निसर्गाद-धिगमाद्वा ३। जीवाजीवाश्रव-वंधसंवरनिर्जरामोक्षास्तत्वम् ४। नामस्थापनाद्रव्यभावतस्तन्न्यासः ५। प्रमाणनयैरधिगमः ६। निर्देशस्वामित्वसाधनाधिक-

रणस्थितिर्विधानतः ७। मति-
श्रुतावधिमनःप र्ययकेवलानि ज्ञा-
नम् ८। सत्संख्याक्षेत्रस्पर्श-
नकालांतरभावाल्पबहुत्वैश्च
९। तत्प्रमाणे १०। आद्ये
परोक्षम् ११। प्रत्यक्षमन्यत्
१२। मतिस्मृतिसंज्ञाचिंताभि-
निबोध इत्यनर्थांतरम् १३। तदिं-
द्रियानिंद्रियनिमित्तम् १४।
अवग्रहेहापायधारणाः १५।
बहुबहुविधक्षिप्रानिश्रितासंदि-

ग्धध्रुवाणां सेतराणाम् १६। अर्थस्य १७। व्यंजनस्यावग्रहः १८। न चक्षुरनिंद्रियाभ्याम् १९। श्रुतं मतिपूर्वं द्व्यनेकद्वादशभेदम् २०। द्विविधोऽवधिः २१। भवप्रत्ययो नारकदेवानाम् २२॥ यथोक्तनिमित्तः षड्विकल्पः शेषाणाम् २३॥ ऋजुविपुलमती मनःपर्यायः २४। विशुद्ध्यप्रतिपाताभ्या तद्विशेषः २५। विशुद्धिक्षेत्र-

स्वामिविषयेभ्योऽवधिमनः-
पर्याययोः २६ । मतिश्रु-
तयोर्निबंधः सर्वद्रव्येष्वसर्वप-
र्यायेषु २७ । रूपिष्ववधेः २८ ।
तदनंतभागे मनःपर्यायस्य २९ ।
सर्वद्रव्यपर्यायेषु केवलस्य ३० ।
एकादीनि भाज्यानि युगपदेक-
स्मिन्नाचतुर्भ्यः ३१ । मतिश्रुता-
वधयो (मतिश्रुतावधिभंगा)
विपर्ययश्च ३२ । सदसतोरवि-
शेषाद्यदृच्छोपलब्धेरुन्मत्तवत् ३३ ।

नैगमसंग्रहव्यवहारर्जुसूत्रशब्दा नयाः ३४। आद्यशब्दौ द्वित्रिभेदौ ३५॥

। इति प्रथमोऽध्यायः ।

॥ अथ द्वितीयोऽध्यायः

औपशमिकक्षायिकौ भावौ मिश्रश्च जीवस्य स्वतत्वमौदयिकपारिणामिकौ च १। द्विनवाष्टादशैकविंशतित्रिभेदः यथाक्रमम् २। सम्यक्त्वचारित्रे ३।

ज्ञानदर्शनदानलाभभोगोपभो-
गवीर्याणि च ४। ज्ञानाज्ञान
दर्शनदानादिलब्धयश्चतुस्त्रित्रि-
पंचभेदाः सम्यक्त्वचारित्रसंय-
मासंयमाश्च ५। गतिकषायलिं-
गमिथ्यादर्शनाज्ञानासंयता सि-
द्धत्वलेश्याश्चतुश्चतुस्त्र्येकैकै कै-
कषड् भेदाः ६॥जीवभव्याभव्य-
त्वादीनि च ७॥ उपयोगो लक्षणम्
स द्विविधोऽष्टचतुर्भेदः ८।
संसारिणो मुक्ताश्च १०। सम-

नस्का अमनस्काः। ११ । संसा-
रिणस्त्रसस्थावराः १२। पृथिव्यंबु-
वनस्पतयः स्थावराः १३ । तेजो-
वायुद्वींद्रियादयश्च त्रसाः १४ ।
पंचेंद्रियाणि १५ । द्विविधानि
१६। निर्वृत्युपकरणे द्रव्येंद्रियम्
१७। लब्ध्युपयोगौ भावेंद्रियम्
१८। उपयोगः स्पर्शादिषु १९ ।
स्पर्शनरसनघ्राणचक्षुःश्रोत्राणि
२० । स्पर्शरस गंध रूपशब्दास्ते-
षामर्थाः२१। श्रुतमनिंद्रियस्यार्थः

"" । वाय्वंतानामेकम् २३ । कृमि पिपीलिकाभ्रमरमनुष्यादी- नामेकैकवृद्धानि २४ । संज्ञिनः समनस्काः २५ ॥ विग्रहगतौ कर्मयोगः २६ ॥ अनुश्रेणिगतिः २७ ॥ अविग्रहा जीवस्य २८ ॥ विग्रहवती च संसारिणः प्राक् चतुर्भ्यः २९ ॥ एकसमयोऽ विग्रहः ३० ॥ एकं द्वौ वाना- हारकः ३१ ॥ संमूर्छनगर्भोपपा- पाताजन्म ३२ ॥ सचित्तशीत-

संवृत्ताः सेतरा मिश्राश्चैकशस्त-
द्योनयः ३३॥ जराय्वंडपोतजा-
नां गर्भः ३४ ॥ नारकदेवाना-
मुपपातः ३५ ॥ शेषाणां संमूर्छनम्
३६ ॥ औदारिकवैक्रियाहा-
रकतैजसकार्मणानि शरीराणि
३७ ॥ परं परं सूक्ष्मम् ३८॥ प्र-
देशतोऽसंख्येयगुणं प्राक्तैजसात्
३९ ॥ अनंतगुणे परे ४० ॥ अ-
प्रतिघाते ४१॥ अनादिसंबन्धे च
४२ ॥ सर्वस्य ४३ ॥ तदादीनि

भाज्यानि युगपदेकस्याच तुर्भ्यः
४४ ॥ निरूपभोगमंत्यम् ४५ ॥
गर्भसंमूर्छनमाद्यम् ४६ ॥ वैक्रि-
यमौपपातिकम् ४७ ॥ लब्धि-
प्रत्ययं च ४८ ॥ शुभं विशुद्ध-
मव्याघाति चाहारकं चतुर्दश-
पूर्वधरस्यैव ४९ ॥ तैजसमपि
५०॥ नारकसंमूर्छिनो नपुंसकानि
५१ ॥ न दे ाः ५२ ॥ औपपा-
तिकचरमदेहोत्तमपुरुषासंख्ये-
यवर्षायुषोऽनपवर्त्यायुषः ५३ ॥

। इति द्वितीयोऽध्यायः ।

॥ अथ तृतीयोऽध्यायः ॥

रत्नशर्करावालुकापंकधूमतमो म-
हातमः प्रभाभूमयो घनांबुवाता-
काशप्रतिष्ठाः सप्ताधोऽधः पृथुतराः
१॥ तासु नारकाः २ ॥ नित्याशु-
भतरलेश्यापरिणामदेहवेदना
विक्रियाः ३ ॥ परस्परोदीरित-
दुःखाः ४ ॥ संक्लिष्टासुरोदीरि
तदुःखाश्च प्राक् चतुर्थ्याः ५॥ ते-
ष्वेकत्रिसप्तदशसप्तदशद्वाविंश-
तित्रयस्त्रिंशत्सागरोपमा सत्वानां

परा स्थितिः ६॥ जंबूद्वीपलवणादयः शुभनामानो द्वीपसमुद्राः ७॥ द्विर्द्विर्विष्कंभाः पूर्वपूर्वपरिक्षेपिणो वलयाकृतयः ८॥ तन्मध्ये मेरुनाभिर्वृत्तो योजनशतसहस्रविष्कंभो जंबूद्वीपः ९॥ तत्र भरतहैमवतहरिविदेहरम्यकहैरण्यवतैरावतवर्षाः क्षेत्राणि १०॥ तद्विभाजिनः पूर्वापरायता हिमवन्महाहिमवन्निषधनीलरुक्मिशिखरिणो वर्षधरपर्वताः

११ ॥ द्विर्धातकीखंडे १२ ॥ पुष्करार्धे च १३ ॥ प्राङ्मानुषोत्तरान्मनुष्याः १४ ॥ आर्याम्लेच्छाश्च १५ ॥ भरतैरावतविदेहाः कर्मभूमयोऽन्यत्र देवकुरूत्तरकुरुभ्यः १६ ॥ नृस्थिती परापरे त्रिपल्योपमांतर्मुहूर्ते १७ ॥ तिर्यग्योनीनां च ॥ १८ ॥

॥ इति तृतीयोऽध्यायः ॥

॥ अथ चतुर्थोऽध्यायः ॥

देवाश्चतुर्णिकायाः १ । तृतीयः

पीतलेश्यः २ दशाष्टपंचद्वादश
विकल्पाः कल्पोपपन्नपर्यन्ताः ३।
इंद्रसामानिकत्रायस्त्रिंशपारिषद्या-
त्मरक्षलोकपालानीकप्रकीर्ण-
काभियोग्यकिल्बिषिकाश्चैकशः
४ । त्रायस्त्रिंशलोकपालवर्ज्या
व्यंतरज्योतिष्काः ५। पूर्वयोर्द्वींद्राः
६। पीतांतलेश्याः ७। कायप्रवी-
चारा आऐशानात् ८ । शेषाः
स्पर्शरूपशब्दमनःप्रवीचाराद्व-
योर्द्वयो ९ । परेऽप्रवीचारः

॥ १०॥ भवनवासिनोऽसुरनाग-
विद्युत्सुपर्णाग्निवातस्तनितोद-
धिद्वीपदिक्कुमाराः ॥ ११ ॥
व्यंतराः किंनरकिंपुरुषमहोरग-
गांधर्वयक्षराक्षसभूतपिशाचाः
१२ ॥ ज्योतिष्काः सूर्याचंद्रम-
सोग्रहनक्षत्रप्रकीर्णताराश्च १३॥
मेरुप्रदक्षिणानित्यगतयो नृलोके
१४ ॥ तत्कृतः कालविभागः
१५ ॥ बहिरवस्थिताः १६ ॥
वैमानिकाः १७ ॥ कल्पोपपन्नाः

कल्पातीताश्च १८ ॥ उपर्युपरि
१९॥ सौधर्मैशानसनत्कुमारमा-
हेंद्रब्रह्मब्रह्मोत्तरलांतवकापिष्ठशुक्रमहाशुक्रस-
हस्रारेष्वानतप्राणतयोरारणाच्यु
तयोर्नवसु ग्रैवेयकेषु विजयवैजयंत-
जयंतापराजितेषु सर्वार्थसिद्धे च
२०॥स्थितिप्रभावसुखद्युतिलेश्या-
विशुद्धींद्रियावधिविषयतोऽधिकाः
२१ ॥ गतिशरीरपरिग्रहाभिमा-
नतो हीनाः २२॥ उच्छ्वासाहा-
रवेदनोपपातानुभावतश्च सा-

ध्याः २३ ॥ पीतपद्मशुक्ललेश्या-
द्वित्रिशेषेषु २४॥ प्राग्ग्रैवेयकेभ्यः
कल्पाः २५ ॥ ब्रह्मलोकालया
लोकांतिकाः २६ ॥ सारस्व-
तादित्यवन्ह्यरुणगर्दतोयतुषि-
ताव्याबाधमरुतः २७। विजया-
दिषु द्विचरमाः२८॥ औपपातिक-
मनुष्येभ्यःशेषास्तिर्यग्योनयः२९॥
स्थितिः ३० ॥ भवनेषु दक्षि-
णार्धाधिपतीनां पल्योपमम-
ध्यर्धम्३१।शेषाणां पादोने ३२।

असुरेंद्रयोः सागरोपममधिकम् ३३ ॥ सौधर्मादिषु यथाक्रमम् ३४॥ सागरोपमे ३५ ॥ अधिके च ३६ ॥ सप्तसनत्कुमारे ३७॥ विशेषत्रिसप्तदशैकादशत्रयोदशपंचदशभिरधिकानि च ३८॥ आरणाच्युतादूर्ध्वमेकैकेन नवसु ग्रैवेयकेषु विजयादिषु सर्वार्थसिद्धे च ३९ ॥ अपरा पल्योपममधिकं च ४०॥सागरोपमे ४१॥ अधिके च ४२ ॥ परतः

परतः पूर्वापूर्वानंतरा ४३ ॥
नारकाणां च द्वितीयादिषु ४४॥
दश वर्षसहस्राणि प्रथमायाम्
४५ ॥ भवनेषु च ४६ ॥ व्यंत-
राणां च ४७।परा पल्योपमम् ४८।
ज्योतिष्काणामधिकम्४९। ग्रहा-
णामेकम् ५० ॥ नक्षत्राणामर्द्धम्
५१॥ तारकाणां चतुर्भागः ५२॥
जघन्यात्वष्टभागः५३॥ चतुर्भा-
गः शेषाणाम् ५४॥

॥ इति चतुर्थोऽध्यायः ॥

॥ अथ पञ्चमोऽध्यायः ॥

अजीवकाया धर्माधर्माकाशपुद्ग
लाः १ ॥ द्रव्याणि जीवाश्च २
॥ नित्यावस्थितान्यरूपोणि ३॥
रूपिणःपुद्गलाः४। आकाशादेकद्र-
व्याणि निष्क्रियाणि च६।अ संख्ये
याः प्रदेशा धर्माधर्मयोः ७। जीव-
स्य च ८। आकाशस्यानंताः ९।
संख्येयासंख्येयाश्च पुद्गलानाम्
१०। नाणोः लोकाकाशेऽवगाहः
१२। धर्माधर्मयोः कृत्स्ने १३। एक

प्रदेशादिषु भाज्यः पुद्गलानाम् १४
॥ असंख्येयभागादिषु जीवानाम् १५
प्रदेशसंहारविसर्गाभ्यां प्रदीपव
त् १६। गतिस्थित्युपग्रहो धर्माधर्म
योरुपकारः १७। आकाशस्यावगा-
हः १८। शरीरवाङ्मनःप्राणा
पानाः पुद्गलानाम् १९। सुखदुःख-
जीवितमरणोपग्रहाश्च २०। पर-
स्परोपग्रहो जीवानाम् २१
। वर्त्तनापरिणामः क्रिया परत्वापर-
त्वे च कालस्य २२। स्पर्शरसगंध

वर्णवंतः पुद्गलाः २३ ॥ शब्दबंध सौक्ष्म्यस्थौल्यसंस्थानभेदतम-श्छायातपोद्योतवंतश्च २४।अणवः स्कंधाश्च २५ । संघातभेदेभ्य उत्पद्यंते २६ ॥ भेदादणुः २७ ॥ भेदसंघाताभ्यां चाक्षुषाः२८।उत्पादव्ययध्रौव्ययुक्तं सत् २९॥ तद्भावाव्ययं नित्यम् ३० ॥ अर्पितानर्पितसिद्धेः ३१ ॥ स्निग्धरूक्षत्वाद्बंधः ३२ ॥ न जघन्यगुणानाम् ३३ ॥ गुणसाम्ये

सदृशानाम् ३३ ॥ ३४ ॥ द्व्यधि-
कादि गुणानां तु ३५॥ बंधे समा
धिकौ पारिणामिकौ ३६॥ गुणप-
र्यायवद्द्रव्यम् ३७॥ कालश्चेत्येके
३८ ॥ सोऽनंतसमयः३९॥ द्रव्या-
श्रया निर्गुणागुणाः ४०॥ तद्भावः
परिणामः४१॥ अनादिरादिमाँश्च
४२॥ रूपिष्वादिमान् ४३॥योगो-
पयोगौ जीवेषु ४४ ॥

॥ इति पञ्चमोऽध्यायः ॥

अथ षष्ठोऽध्यायः

कायवाङ्मनः कर्मयोगः १ ॥
स आश्रवः २॥ शुभः पुण्यस्य ३।
अशुभःपापस्य ॥ (शेषं पापम्)
४॥ सकषायाकषाययो सांपरा-
यिकैर्यापथयोः ५॥ इंद्रियकषाया-
व्रतक्रियाः पंचचतुःपंचपंचविंश-
तिसंख्याः पूर्वस्य भेदाः ६॥ तीव्र-
मंदज्ञाताज्ञातभाववीर्याधिकरण
विशेषेभ्यस्तद्विशेषः (विशेषात्त-
द्विशेषः)७॥अधिकरणं जीवाजी-

वा:८॥ आद्यं संरंभसमारंभारंभयो-
गकृतकारितानुमतिकषायविशेषै-
स्त्रिस्त्रिस्त्रिश्चतुश्चैकशः ९॥ निर्वर्त्त
नानिक्षेपसंयोगनिसर्गा द्विचतुर्द्वि-
त्रिभेदाः परं १०॥ तत्प्रदोषनिन्हव-
मात्सर्यांतरायासादनोपघाता
ज्ञानदर्शनावरणयोः ११॥ दुःख-
शोकतापाक्रंदनवधपरिदेवना-
न्यात्मपरोभयस्थान्यसद्वेद्यस्य
१२॥ भूतव्रत्यनुकंपादानसरागः-
संयमादियोगः क्षांतिः शौचमिति

सद्वेद्यस्य १३॥ केवलिश्रुतसंघ-
धर्मदेवावर्णवादो दर्शनमोहस्य
१४॥ कषायोदयात्तीव्रात्मपरि-
णामश्चारित्रमोहस्य १५॥ बह्वा-
रंभपरिग्रहत्वं च नारकस्यायुषः
१६॥माया तैर्यग्योनस्य१७॥ अल्पा-
रंभपरिग्रहत्वं स्वभावमार्द-
वार्जवत्वं च मानुषस्य १८॥
निःशीलव्रतत्वं च सर्वेषां १९॥
सरागसंयमसंयमासंयमाकाम-
निर्जराबालतपांसि देवस्य २०॥

योगवक्रताविसंवादनं चाशुभस्य
नाम्नः २१ ॥ विपरीतं शुभस्य
२२॥ दर्शनविशुद्धिर्विनयसंपन्न-
ताशीलव्रतेष्वनतिचारोऽभीक्ष्णं
ज्ञानोपयोगसंवेगौ शक्तितस्त्या-
गतपसीसंघसाधुसमाधिर्वैया-
वृत्यकरणमर्हदाचार्यबहुश्रुत-
प्रवचनभक्तिरावश्यकापरिहा-
णिर्मार्गप्रभावनाप्रवचनवत्सल-
त्वमिति तीर्थकृत्त्वस्य २३॥ परा-
त्मनिंदाप्रशंसे सदसद्गुणाच्छाद-

नोद्भावने च नीचैर्गोत्रस्य २४ ॥
तद्विपर्ययो नीचैर्वृत्त्यनुत्सेकौ चो-
त्तरस्य २५ ॥ विघ्नकरणमंतराय-
स्य २६ ॥

॥ इति षष्ठोऽध्यायः ॥

॥ अथ सप्तमोऽध्यायः ॥

हिंसानृतस्तेयाब्रह्मपरिग्रहेभ्यो
विरतिर्व्रतम १ ॥ देशसर्वतोऽणु-
महती २ ॥ तत्स्थैर्यार्थं भावनाः
पंच पंच ३॥ हिंसादिष्विहामुत्र-

चापायावद्यदर्शनम् ४ ॥ दुःखमेव वा ५ ॥ मैत्रीप्रमोदकारुण्यमाध्यस्थ्यानि सत्त्वगुणाधिकक्लिश्यमानाविनेयेषु६॥ जगत्कायस्वभावौ च संवेगवैराग्यार्थम् ७ ॥ प्रमत्तयोगात्प्राणव्यपरोपणं हिंसा ८ । असदभिधानमनृतम् ९ ॥ अदत्तादानं स्तेयम् १० ॥ मैथुनमब्रह्म ११॥ मूर्छा परिग्रहः १२॥ निःशल्यो व्रती१३ ॥ अगार्यनगारश्च १४ ॥ अणुव्रतोऽगारी १५

॥ दिग्देशानर्थदंडविरतिसामायिकपौषधोपवासोपभोगपरिभोगपरिमाणातिथिसंविभागव्रतसंपन्नश्च १६ ॥ मारणांतिकीं संल्लेखनां जोषिता १७ ॥ शंकाकांक्षाविचिकित्सान्यदृष्टिप्रशंसासंस्तवाःसम्यग्दृष्टेरतिचाराः १८ । व्रतशीलेषु पंच पंच यथाक्रमम् १९ ॥ बंधवधच्छविच्छेदातिभारारोपणान्नपाननिरोधाः २० । मिथ्योपदेशरहस्याभ्याख्यानकूटले-

खाक्रियान्थासापहार साकारमंत्र-
भेदाः२१ ॥ स्तेनप्रयोगतदाहृता-
दानविरुद्धराज्यातिक्रमहीनाधि-
कमानोन्मानप्रतिरूपकव्यवहाराः
२२ ।परविवाहकरणेत्वरपारिगृही-
तागमनानंगक्रीडातीव्रकामाभि-
निवेशाः २३॥ क्षेत्रवास्तुहिरण्य-
सुवर्णधनधान्यदासीदासकुप्यप्र-
माणातिक्रमाः २४।ऊर्ध्वाधस्तिर्य-
ग्व्यतिक्रमः क्षेत्रवृद्धिस्मृत्यंतर्धा-
नानि२५॥ आनयनप्रेष्यप्रयोगश-

च्छेदरूपानुपातपुद्गलक्षेपाः २६ ॥
कंदर्पकौकुच्यमौखर्यासमीक्ष्याधि-
करणोपभोगाधिकत्वानि २७॥योग
दुःप्रणिधानानादरस्मृत्यनुपस्था-
पनानि २८ ॥अप्रत्यवेक्षिताप्रमा-
र्जितोत्सर्गादाननिक्षेपसंस्तारो-
पक्रमणानादरस्मृत्यनुपस्थापनानि
२९। सचित्तसंबद्धसंमिश्राभिष-
वदुःपक्वाहाराः ३० ॥ सचित्तनि-
क्षेपपिधानपरव्यपदेश मात्सर्यका
लातिक्रमाः ३१ ॥ जीवितमरणा-

शंसामित्रानुरागसुखानुबंध निदानकरणानि ३२ । अनुग्रहार्थं स्वस्यातिसर्गो दानम् ।३३ । विधिद्रव्यदातृपात्रविशेषात्तद्विशेषः ३४ ।

॥ इति सप्तमोऽध्यायः ॥

। अथ अष्टमोऽध्यायः ।

मिथ्यादर्शनाविरतिप्रमादकषाययोगा बंधहेतवः १ । सकषायत्वाज्जीवः कर्मणो योग्यान्पुद्गलानादत्ते २ । सबंधः ३ ।प्रकृ

तिस्थित्यनुभावप्रदेशास्तद्विधयः ४। आद्यो ज्ञानदर्शनावरण वेदनीयमोहनीयायुर्नामगोत्रांतरायाः ५। पंचनवद्व्यष्टाविंशतिचतुर्द्विचत्वारिंशद्विपंचभेदा यथाक्रमम् ६। मत्यादीनां चक्षुरचक्षुरवधिकेवलानां निद्रानिद्रानिद्राप्रचलाप्रचलाप्रचलास्त्यानगृद्धिवेदनीयानि च ७। सदसद्वेद्ये ८। दर्शनचारित्रमोहनीयकषायनोकषायवेदनीयाख्यास्त्रिद्विषोड-

ज्ञानवद्भेदाः सम्यक्त्वमिथ्यात्वत-
दुभयानिकषायनोकषायावनंता
नुबंध्यप्रत्याख्यानप्रत्याख्याना-
वरणसंज्वलनविकल्पाश्चैकशः क्रो-
धमानमायालोभाः हास्यरत्य-
रतिशोकभयजुगुप्सास्त्रीपुंनपुंस-
कवेदाः १० ॥ नारकतैर्य-
ग्योनमानुषदैवानि ११ । गति-
जातिशरीरांगोपांगनिर्माणबंधन-
संघातसंस्थानसंहननस्पर्शरस
गंधवर्णानुपूर्व्यगुरुलघूपघात परा-

घातातपोद्योतोच्छ्वासविहायो-
गतयःप्रत्येकशरीरत्रससुभगसुस्वर
शुभसूक्ष्मपर्याप्तस्थिरादेययशांसि
सेतराणि तीर्थकृत्वंचेति१२।उच्चै
र्नीचैश्च १३। दानादीना १४।
आदितस्तिसृणामंतरायस्यच च
त्रिंशत्सा गरोपमकोटीकोटयः
परा स्थितिः १५। सप्ततिर्मोह-
नीयस्य १६। नामगोत्रयोर्विंश
तिः १७। त्रयस्त्रिंशत्सागरोप-
माण्यायुष्कस्य १८। अपरा द्वा-

द्दश मुहुर्त्ता वेदनीयस्य १९ । ना-
मगोत्रयोरष्टौ २० । शेषाणामंत-
र्मुहूर्त्तम् २१ । विपाकोऽनुभाव:
२२ । सयथानाम २३ । तत-
श्च निर्जरा २४ । नामप्रत्यया:
सर्वतो योगविशेषात्सुक्ष्मैकक्षेत्रा
वगाढस्थिता: सर्वात्मप्रदेशेष्व-
नंतानंतप्रदेशा: २५ । सद्वेद्य-
सम्यक्त्वहास्यरतिपुरुषवेदशुभा
युर्नामगोत्राणि पुण्यम् २६॥

। इति अष्टमोऽध्याय: ।

अथ नवमोऽध्याय ॥

आस्त्र निरोध: संवर:१॥ स गु-
प्तिसमितिधर्मानुप्रेक्षापरिषहज-
यचारित्रै : २ ॥ तपसा निर्जरा
च ३ ॥ सम्यग्योगनिग्रहोगुप्ति:
४ ॥ ईर्याभाषैषणादाननिक्षेपो-
त्सर्गा : समितय : ५ ॥ उत्तम:
क्षमामार्दवार्जवशौचसत्यसंयम
तपस्त्यागाकिंचन्यब्रह्मचर्याणिध
र्म:६॥ नित्याशरणसंसारैकत्वा-
न्यत्वाशुचित्वाश्रवसंवरनिर्जरालो
कबोधिदूर्लभधर्मस्वाख्यात

स्वतत्वानुचिंतनमनूप्रेक्षा : ७
॥ मार्गाच्यवननिर्जरार्थं
परिषोढव्याः परिषहाः ८ ।
क्षुत्पिपासाशीतोष्णदंश मशकना-
ग्न्यारतिस्त्रीचर्यानिषद्याशय्याक्रो-
शवधयाचनालाभरोगतृणस्पर्शम
लसत्कारपूरस्कारप्रज्ञाज्ञानादर्श-
नानि ९॥ सुक्ष्मसंपरायछद्मस्थ-
वीतरागयोश्चतुर्दश १०॥ एका-
दश जिने ११ ॥ बादरसंपराये
सर्वे १२ ॥ ज्ञानावरणे प्रज्ञाज्ञान

१३ । दर्शनमोहांतराययोरदर्श-
नालाभौ १४ ॥ चारित्रमोहे
नाग्न्यारतिस्त्रीनिषद्याक्रोशया-
चनासत्कारपुरस्काराः १५ ॥
वेदनीये शेषाः १६ ॥ एकादयो
भाज्या युगपदेकोनविंशतेः १७
॥सामायिकछेदोपस्थाप्यपरिहार-
विशुद्धिसुक्ष्मसंपराययथाख्याता-
नि चारित्रम् १८ ॥ अनशना-
वमौदर्यवृत्तिपरिसंख्यानरसपरि-
त्यागविविक्तशय्यासनकायक्ले-

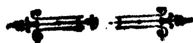
ञा बाह्यं तपः १९॥ प्रायश्चित्त-
विनयवैयावृत्यस्वाध्यायव्युत्सर्ग-
ध्यानान्युत्तरम् २०॥ नव चतुर्द-
श पंच द्विभेदं यथाक्रमं प्राग्ध्या
नात् २१॥ आलोचनप्रतिक्रमण-
तदुभयविवेकव्युत्सर्गतपश्छेदपरि-
हारोपस्थापनानि २२॥ ज्ञानदर्श-
नचारित्रोपचाराः २३॥ आचार्यो-
पाध्यायतपस्विशिक्षकग्लानगणकु
लसंघसाधुसमनोज्ञानाम् २४॥ वाच-
नापृच्छनानुप्रेक्षाम्नायधर्मोप-

देशाः२५।बाह्याभ्यंतरोपध्योः२६। उत्तमसंहननस्यैकाग्रचिंतानिरोधो ध्यानम् २७ ॥ आमुहूर्तात् २८ । आर्तरौद्रधर्मशुक्लानि २९॥ परे मोक्षहेतू ३०। आर्त्तममनोज्ञानां संप्रयोगे तद्विप्रयोगाय स्मृतिसमन्वाहार : ३१ । वेदनायाश्च ३२।विपरीतं मनोज्ञानाम्३३। निदानंच[कामोपहतचित्तानांपुनः] ३४ । तदविरतदेशविरतप्रमत्तसंयतानाम् ३५ हिंसानृतस्तेयविष-

यसंरक्षणेभ्यो रौद्रमविरतदेशवि-
रतयोः ३६। आज्ञापायविपाकसं-
स्थानविचयायधर्म्यमप्रमत्तसं-
यतस्य ३७। उपशांतक्षीणकषाययो-
श्च ३८। शुक्ले चाद्ये ३९।
। परे केवलिनः ४१। पृथक्त्वै
वितर्क सूक्ष्मक्रियाप्रतिपातिव्यु-
परतक्रियानिवृत्तीनि ४१। तत्त्ये-
ककाययोगायोगानाम् ४२ एकाश्र-
ये सवितर्के पूर्वे ४३। अविचारं द्वि-
तीयम् ४४। वितर्कःश्रुतम४५। वि

चारोऽर्थव्यंजनयोगसंक्रांतिः ४६ । सम्यग्दृष्टिश्रावकविरतानंत-
वियोजकदर्शनमोहक्षपकोपशमकोपशांतमोहक्षपकक्षीणमोहजि-
नाः क्रमशो संख्येयगुणनिर्जराः
४७ । पुलाकबकुशकुशीलनिर्ग्रं-
थस्नातकानिर्ग्रंथाः४८संयमश्रुत-
प्रतिसेवनातीर्थलिंगलेश्योपपा-
तस्थानविकल्पतः साध्याः४९ ।

॥ इति नवमोऽध्यायः

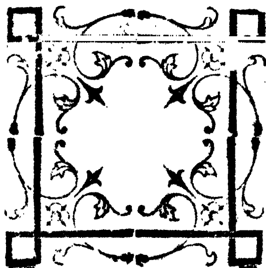
। अथ दशमोध्यायः ।

मोहक्षयाज्ज्ञानदर्शनावरणांत-
रायक्षयाश्च केवलम् १। बंधहे-
त्वभाव निर्जराभ्याम् २। कृत्स्न-
कर्मक्षयो मोक्षः ३। औपश-
मिकादिभव्यत्वाभावाच्चान्यत्र
केवलसम्यक्त्वज्ञानदर्शनसिद्ध-
त्वेभ्यः ४। तदनंतरमूर्ध्वं गच्छ
त्यालोकांतात् ५। पूर्वप्रयोगाद-
संगत्वाद्बंधच्छेदात्तथागतिपरि-
णामाच्चतद्गतिः ६। क्षेत्रकाल

गतिलिंगतीर्थचारित्रप्रत्येकबुद्धबोधितज्ञानावगाहनांतरसंख्याल्पबहुत्वतः साध्याः ९ ॥

॥ इति दशमोऽध्यायः ॥

॥ इति तत्वार्थसूत्र संपूर्णम् ॥

श्री तत्त्वार्थपरिशिष्टम् ।

सप्तम्यां पञ्चधनुःशतमानं वपुः॥ अर्वागर्धार्धं आद्यादिप्रस्तटे हस्तत्रयं। विरहश्चतुर्विंशतिमुहूर्तसप्तपञ्चदशादिनैकाद्विचतुःषण्मासाः । द्व्यादिषु सेवार्ताद्यैः। उद्धृताश्चक्रिहरियुगलार्हज्जिनयातिदेशसम्यक्त्ववन्तः । चत्वार्यर्धचत्वारि गव्यूतान्यवधिराद्ये परापरः।परतोऽर्धार्धहीनं। विंशतिदशाष्टशतचतुर्दशाष्टशतद्वि
१ २ ३ ४ ५ ६ ७
चतुरष्टशतचतुर्द्विविंशत्यष्टशतदशाविंशत्यष्टश-
८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५
तदशचतुःषट्दशदशाविंशातिदशपञ्चदशाविंश-
१६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४

त्यष्टशतविंशतिसिद्धिः स्त्रीनपुंसकपुरुष-
२५ २६ १ २ ३
गृहान्यस्वलिंगगुरुलघुमध्यावगाहोर्ध्वाधस्ति-
४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११
र्यक्नरकातिर्यग्द्वयनरामरत्रिपृथ्वीभूदकद्वय-
१२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९
वनस्पतितिर्यक्तिर्यक्स्त्रीनारीव्यन्तरान्तत-
२० २१ २२ २३
द्देवीज्योतिष्कतद्देवीवैमानिकतद्देवीभ्यः ॥
२४ २५ २६
द्वात्रिंशदष्टचत्वारिंशत्षष्टिद्वासप्ततिचतुर-
शीतिषण्णवतिद्वयष्टाधिकसिद्धिःरष्टादिषु
समयेषु । द्वाविंशतिसप्तत्रिदशवर्षसहस्र-
त्रिदिनद्वादशवर्षैकोनपञ्चाशद्दिनषण्मास-
त्रिपल्यायुषः पृथ्व्यब्वायुवनस्पत्यग्निद्वित्रिचतु
ष्पञ्चेन्द्रियाः। परमाणवोऽनन्ताःत्रसरेणुरथरेणुवा
लाग्रलिक्षायूकायवाङ्गुला अष्टगुणाः। द्वादश-

नम।त्रिसप्ताष्ट।विंशतिसप्त।ष्टनवार्धत्रयो दश-
द्वादशदशदशनवद्वादशषड्विंशतिपञ्चविंशति-
लक्षाः कुलकोटयः पृथ्व्यप्तेजोवायुवनस्प-
तिद्वित्रिचतुरिन्द्रियजलखचरचतुष्पदोरोभुजप-
रिसर्पनरामरनिरयेषु। अष्टोच्चा द्वादश चतुर्मूर्ले-
परिपृथुला जगत्यः। द्विपादगव्यूतोच्चायामा
वेदिका ऊनत्रयोजनवनाशिरस्काः। एक
द्विचतुःशतोच्चा हिमवन्महाहिमवन्निषधा-
शिखरिरुक्मिनीलाः। आविदेहेभ्यो द्विगु-
ण उभयतो वर्षवर्षधराणां व्यायामः। द्रह-
देव्यावासकमलाः गिर्युच्चत्वदशगुणदैर्घ्यार्ध-
विस्तीर्णदशयोजनोद्वेधाः। गंगासिन्धूरोहितां-
शारोहिते हरिकान्ताहरिसलिले सीतोदासीते-

नरकान्तानारीकान्ते सुवर्णरूप्यकूल रक्तारक्त-
त्यौ भरतादिषु पूर्वपश्चिमोदाधिगे अपरविदेहे-
भ्यो द्विगुणपरिवारा उभयतःचतुर्दशसहस्राः
आदौ। विदेहेषु द्वात्रिंशद्विगयो द्विनदीका।
युग्मिक्षेत्रे चतुरशीतिसहस्रनदीके। षडन्तराः
चतुस्त्रिंशद्वैताढयविद्युत्प्रभानिषधनीलमा-
ल्यवत्सुरगिरिषु नव नव कूटाः। सौमनस-
गन्धमादनयोः सप्त । रुक्मिमहाहिमव-
तोरष्ट। षोडशसु वक्षस्कारेषु चत्वारः। श-
तद्वयं कनकगिरीणां। चत्वारो वृत्तवैताढ्याः।
द्वौ चित्रविचित्रौ। द्वौ यमकसमकौ। सुषमसु-
षमे[1]सुषमे[2]सुषमदुष्षमे[3]दुष्षमसुषमे[4]दुष्षमे[5] दुष्षमे[6]

दुष्षमाराश्चतुस्त्रिद्विद्विचत्वारिंशत्सहस्रोनैकसा-
गरकोटीकोट्यैकविंशत्येकविंशतिसहस्रवर्षमा-
नाः। देवकुरूत्तरकुर्वो रम्यकहरिवर्षयोर्हैरण्य-
वतहैमवतोर्विदेहेषु प्रथमप्रतिभागाद्याः ॥
त्रिद्व्येकपल्यपूर्वकोटीजीविताः त्रिद्व्येकको-
शास्त्रिद्व्येकदिनतूवरीबदरामलकाहाराः षड्प
ञ्चाशद्धिकशतद्वयार्धार्धपृष्ठकरंडका एकोन-
पञ्चाशत्पञ्चदशाधिकापत्यपालना युग्मिनः ॥
भरतैरावतयोः षट्षड्डुत्तरशतचतुष्काधिकपञ्च-
त्रिंशत्सहस्रायामा विजयाः। षोडशा श्चतुश्च-
त्वारिंशदधिक ष्टपञ्चाशच्छतानि वनमुखद्वयं।
पञ्चाशदधिक शतसप्तकं नद्यः। द्वाविंशतिः सह-

स्राणि वनं । उत्तरदक्षिणतोऽर्थ्वं तृतीयशते बहिश्चतुरंतः पंचसप्तोच्चा गजगिरयः षट् चतुश्चतुरष्ट क्रमात् देव्यः। पंचासुरयोः ऊर्ध्वं परिगृहीतेतराणां पल्यमधिकं सप्तपञ्चाशन्नव-पञ्चपञ्चाशत् द्वयोः। द्वयोस्त्रयोदश द्वयोर्द्वाद-श षट् पञ्च चत्वारश्चत्वारो द्वयोश्चत्वारि दशो-परि प्रस्तटाः। त्र्यस्रचतुरस्रवृत्ताविदिक्षु द्वाष-ष्टिउपर्येकैकहीना विमानाः । वृत्तमिंद्रकं मध्यो स्वयंभूद्वीपे षोडश्या न प्रागाद्यां पुष्पा-वकीर्णाः। षट् सहस्राणि सामानिकाः। चतुः-षष्टिः षष्टिश्चासुरयोः ।चतुर्गुणा आत्मरक्षाः व्यन्तराणां चत्वारि ।

चतुस्त्रिंशच्चतुश्चत्वारिंशदष्टत्रिंशत् चत्वारिं-
शत् पञ्चाशच्चत्वारिंशल्लक्षा उत्तरतश्चतुर्लक्ष-
हीनाः भवनाः । चूडामणिफणिगरुडवज्र-
कलशसिंहाभिषेकगजमकरवर्धमानांकाः ।
समभुवो दशोनाष्टशत्यास्तारकाः । दशाशी-
तिचतुश्चतुस्त्रित्रित्रित्रिषु रविचन्द्रनक्षत्रबुध-
शुक्रजीवमङ्गलशनैश्चराः । एकषष्ट्यंशाः
षट्पञ्चाशदष्टचत्वारिंशच्चन्द्रसूर्ययोर्विमानाः
शेषा द्व्येकार्धगव्यूताः। यथोत्तरं शीघ्राः तारां-
तरं परं द्वादशसहस्राणि शते द्विचत्वारिंशच्च
चन्द्रसूर्याः द्विचतुर्द्वादशजम्ब्वादिषु । तत-
स्त्रिगुणाः पूर्वयुताः। पञ्चदशचतुरशीतिर्मण्ड-

लानि। जम्बूद्वीपा शतेऽशीते पञ्चपञ्चषष्टिः सम-
यशतप्रवर्षदेशैः पल्यमुद्धाराद्धा क्षेत्राख्यं। पनक
समासङ्ख्येयखण्डैर्बादरस्थूलैः । दश कोटा-
कोटयः सागरः । सार्धद्वयोद्धारसागरसमय-।
मानाः द्वीपाब्धयः। द्वात्रिंशदष्टाविंशतिद्वादशा-
चतुर्लक्षपञ्चाशच्चत्वारिंशत्षट्सहस्रचतुर्भ्येका-
दशसप्ताधिकैकशतपञ्चविमान ऊर्ध्वलोके ।
एकद्वारप्राकारावृता वृत्ताः चतुर्द्वाराः सर्वतो-
वेदिकाश्चतुरस्राः त्रिद्वारावृत्तचतुरस्रासम्नवेदि-
काप्राकारावृताः त्र्यस्राः।मृगमहिषवराहसिंहा-
जदर्दुरहयगजभुजगखड्गिवृषभविडिमाङ्काः
चतुरशीत्यशीतिद्वासप्ततिसप्ततिषष्टिपञ्चाशच्च-
त्वारिंशत्त्रिंशद्विंशतिदशसहस्राः सामानिकाः ।

द्वित्रात्रशेषा घनोदधिवातोभयाकाशप्रति-
ष्ठाः। द्वये द्वे त्रिंशच्छतयोजनानि पृथ्वीविमा-
नबाहल्यं। द्विद्विद्विचतुर्नवपञ्चस्वेकैकशतपरा-
वृत्तिः। द्विद्विद्विशेषेषु पञ्चचतुस्त्रिद्व्येतवर्णाः।
सौधर्ममाहेन्द्रलांतकसहस्राराच्युतग्रैवेयकला-
कान्ता एकादिरज्वाः। आ ईशानात्सप्तहस्तं
वपुः। द्विद्विद्विचतुर्ग्रैवेयकानुत्तरेष्वेकैकहीनं
मध्ये जघन्यादेकादशैकभागाधिकाः। द्वादश-
मुहूर्त्ता उपपातविरहः ईशानाश्चतु-
र्विंशतिः त्र्यंशनवद्विषष्ठांशद्वादशसा-
र्धद्वाविंशति पञ्चचत्वारिंशदशीतिशतादिना।
द्वयोर्द्वयोस्त्रिषुत्रिषु त्रिषु विजयादिषुस र्वार्थे च सं-

ङ्ख्यातमासवर्षशतसहस्रलक्षवर्षपल्यासंख्य-संख्यभागाः । तापसपरिव्राजकतिर्यक्श्राद्धमिथ्यादृष्टियतिसंयतानां ज्योतिष्कब्रह्मलोकसहस्राराच्युतग्रैवेयकसर्वार्थेषु । तापसच्छद्मस्थश्राद्धचतुर्दशपूर्विणां व्यन्तरसौधर्मसौधर्मलान्तकेऽपरः । सेवार्त्तकीलिकाऽर्धनाराचर्षभनाराचवज्रर्षभनाराचैश्चतुःषडष्टदशद्वादशसिद्धयः । त्रिपल्यत्रित्रयोदशसागरमायुःषुसनत्कुमारलान्तकावः किल्बिषिकानां । प्राणस्तोकलवमुहूर्त्तदिनमासाः सप्तसप्तसप्तसप्ततित्रिंशत्त्रिंशद्द्वादशगुणाः स्तोकलवमुहूर्त्तदिनमासवर्षाः । जघन्यैश्चतुर्थस्तोकसप्तकाभ्या-

माहारोच्छ्‌वासौ आसागरात् दिवसमुहूर्तपृथ-
क्त्वाभ्यां । परतोऽन्तरसमपक्षवर्षसहस्राभ्यां ।
द्विद्विद्विद्वि चतुःषट्‌त्रिग्रैवेयकवासिनोऽधः ।
प्रथमाद्याः विषयाः । पञ्चानां लोकनालिः ।
नवतिसहस्रलक्षवर्षपूर्वकोटिसागरदशनवभा
गाद्या आद्या नरकप्रस्तटेष्वायुः । अशीतिद्वा-
त्रिंशदष्टाविंशतिविंशत्यष्टादशषोडशाष्टसह-
स्राधिकलक्षपिण्डाः ।विंशतिः सहस्राणि घनो-
दधिः अर्धषडर्धपञ्चमसार्धयोजनैर्घनाम्बुघनत-
नुवातैर्वलयं। सत्रिभागैकत्रिभागवृद्ध क्रमात् ।
त्रिंशत्पञ्चविंशतिपञ्चदशदशत्रिपञ्चानैकलक्ष
पञ्चावासाः । द्विद्विहीनास्त्रयोदश प्रस्तटाः ।

दिक्ष्वेकोनपञ्चाशदष्टचत्वारिंशद्विदिक्षु । विष्कम्भवर्गदशगुणमूलं परिधिः । पादगुणोऽसौ गणितपदं । विषुपृथक्त्वचतुर्गुणेषुगुणमूलं जीवा । इषुवर्गषड्गुणजीवावर्गयुतमूलं धनुः । अन्त्येषु जीवगुणचतुर्भक्तवर्गदशगुणमूलं प्रतरः । हिमवच्छिखरिणोः शतत्रयाद्धास्त्रिशतादिविष्कम्भा अन्तरद्वीपाः वृत्ताः प्रतिकोणं सप्तवल्यासंख्यांशायुर्योजनदशमांशतनुचतुर्थभोजिचतुःषष्टिपृष्ठकोणाशीतिदिनापत्यपालना युग्मिनः । लवण आपञ्चनवतिसहस्रेभ्यः सहस्रावगाढः सप्तशतोच्छ्रयः । मध्ये शिखा सप्तदश सहस्राणि याम्योत्तरायतौ दशशतपृथक्त्वौ पञ्चशतोच्चौ इषुगिरीधातकीपुष्करार्धयो :

स्वपराभासि ज्ञानं प्रमाणं। अनक्षेप एक धर्मको वक्राभिप्रायो नयः । उपशमो मोहे मिश्रो घातिषु क्षयः सर्वेषु औदयिकपारिणामिकौच। जघन्याद्यस्याभव्यानन्तगुणाणुका वर्गणाः सर्वाः स्वानन्तभागवृद्धाः सिद्धानन्तांशाधिका अग्रहणाः।

॥ इति तत्वार्थ परिशिष्टं संपूर्ण ॥

૧ પંચપ્રતિક્રમ સૂત્ર વિધિસા

આચોપડીની બાઇન્ડીંગ પાકી રાખ આવેલછે જેની અંદર પંચપ્રતિક્રમા ની વીધિ દર્શાવેલ છે જેની કીમત રૂ. ૧-૪-૦

૨ રામાયણ યાને આપણા આ:

આ બુકમાં **રામચંદ્રજી** વિ વનવાશ વિશેનો ઇતિહાસ વર્ણવેલછે અંદર વનવાશમાં ગયેલા તે વખતની ર નું ભાન કરાવનાર વિગેરે ધ્યાન ખે લાયક ફોટા મુકવામાં આવ્યા છે નકલો બહુજ જુજ છે જલદી મંગાવો નહીતો રહીજશો.

ઉપર જણાવેલી બન્ને યા તેમાથી કોઇપણ પુ૦ની બે નકલ મંગાવનારને અમારા તરફથી છપાએલ અનિત્યાદિ ભાવનાસ્વરૂપની બુક ભેટ મળશે દરેકનું પોષ્ટેજ જુદું.

લખો:-શા. માનચંદ વેલચંદ

ગોપીપુરા બડેખાંનો ચકલો સુરત.